

Otplaceni dug – Iva

Mili

U zadimljenom, zamračenom salonu u plemićkom zamku negde u Francuskoj sedelo je desetak muškaraca za kartaškim stolom. Grof Fersen bio je u centru pažnje.

- I, šta kažeš, Solijen nije mogao da ti vrati dug? - nasmeja se jedan od učesnika kartaške partije, dobro obučen i nakićen, kao i njegovi prijatelji.

- Na žalost, Solijen je nedavno imao malu nezgodu. Povredio je ruku, pa nije stigao da sakupi novca za povraćaj duga - zadovoljno se nasmeja grof Fersen, jedan od gostiju, debeljko opasno zacrvenjenog lica, što od pića, što od svakodnevnog obilne hrane.

-Što znači...? - nasmejaše se i njegovi prijatelji namigujući mu.

On se obliznu pre nego što je odgovorio.

-Pa... Veoma mi je žao što g. Solijen nije imao da mi vrati dug. Ali ceniću ako se do nedelje dogovorimo na neki drugi način - naglasi on.

Svi su znali da taj drugi način obuhvata Solijenovu ćerku Sofi, kojom je Fersen, nekim čudom, bio odnedavno opsednut. Jedino niko nije znao kako sitni, osiromašeni plemić kao što je Solijen tako uporno odbija jednog od najmoćnijih i najbogatijih prosaca u kraju, kakav je Fersen. Ali, izgleda da je toj priči došao kraj. Već su se pomalo i zamorili od njegove opsednutosti tom devojčicom. Solijenovi su bili sitno seosko plemstvo, a ni Sofi nije po njima bila neka naročita lepotica da se oko nje diže tolika prašina. Da ju je uzeo za ljubavnicu, do sada bi je se već zasitio i zaboravio na nju, razmišljali su sa dosadom. Valjda će se sada malo smiriti, kada konačno ima priliku da je dobije. Počeo je već da ih nervira pričama i planovima vezanim za nju.

Ali pre nego što je počeo da prijateljima naznačava kakve će uslove tražiti od njenog oca umesto duga, vrata se otvoriše i u kockarsku prostoriju udje nekoliko mlađih muškaraca. Među njima je naročito bio upadljiv grof Arman Tremenjan. Bio je to mladić izrazito crne kose i očiju na bledom licu. Njegov divlji, grozničavi pogled predje

skoro neprijateljski po salonu. Svi se utišaše. Mladi grof već se proćuo po hirovitom i drskom ponašanju za ova tri meseca od kada se, posle dosta pustolovnog života, kako se pričalo, vratio na svoje imanje.

- Dobar dan svima - pozdravi on glasno ali ne naročito ljubazno i predje skupljenim očima po prostoriji, zaustavljajući se na grupi za kartaškim stolom.

Napetost prostruja vazduhom.

- Kako ste, grofe? Izvolite, hoćete li da nam se pridružite? - ustade odmah domaćin, prilazeći mu.

Svi su oni bili pripadnici visokog društva i često provodili u ovakvom provodu i dane i noći. Tremenjan se odmah uklopio u domaće kockarske običaje i prateće pijančenje, čim je stigao u svoj rodni kraj. Iako ga nisu voleli, bio je priman svuda, zbog svog imena i porekla, mada se pričalo da ga je bolje ne izazivati, jer je gadne naravi i lako poteže mač. Zbog toga su gledali da mu se sklanjaju s puta. Svima je bilo draže ležati na udobnim jastucima, po mogućstvu u društvu lepe žene, nego isprobavati bilo čije hladnosečivo.

Čim se njegovo društvo smestilo za susedni sto, nastavi se malopre započeti razgovor, sada malo tiše. Svi su bili nestrpljivi da čuju nastavak priče, iako su znali o čemu je reč. Fersen je konačno uspeo u onome što je planirao već neko vreme. Činilo se da će Solijen konačno pognuti svoju ponosnu glavu.

- Izgleda da će mala Sofi ipak biti vaša? - nasmeja se jedan od gostiju kada se učinilo da grupa novopri- došlih ne obraća više pažnju na njih.

- Neću da donosim preuranjene zaključke, ali sve mi se čini da Solijen neće imati drugu mogućnost - zadovoljno reče Fersen, brišući oznojeno čelo.

- Ne verujem da će lako pristati. On se od početka protivi tome. Nije mi jasno zašto. Od vas, Fersen, ne može imati boljeg prosca za nju - naglasi neko.

- Hvala vam, prijatelji, što ste mi u svemu ovome pomogli i što niko nije hteo da mu pozajmi kad mu je bilo potrebno, pa je ipak morao meni da se obrati, iako je tvrdio da to nikada neće uraditi. Može on da ponosno diže glavu, ali ako ne pristane, ostaće i bez ono malo sirotinje što ima. Uostalom, ima punu kuću decekoju takođe mora da

izdržava. Šta će mu biti teško da žrtvuje jedno? I kakva će mu to biti žrtva? Nikakva. Nisam ni bezobrazan ni nasilan. Uzeću je za ženu. Od mene boljeg zeta ne može dobiti. Kod mene će mala Sofi zaista da uživa kao kraljica... - on naglo učuta, setivši se da je prisutno i novo društvo.

U sobi je vladala mrtva tišina.

- Ali ako ipak počne da pravi probleme? Zna da je on malo nezgodan, sa svom tom svojom pravdoljubivom glupošću i poštenjem, brigom za porodicu... - počne jedan iz društva. I njegov otac bio je čudan, kažu da je proputovao ceo svet pre nego što se vratio i skrasio i počeo da izigrava porodičnog čoveka pod stare dane.

- Matorog se ne bojim. Odslužio je on svoje. Kažu da ima tešku kosto- bolju, i da više nije onako vešt borac kakav je nekada bio. A ako Solijen želi da mi pravi probleme oko svoje ćerke, ima i za to leka. On je ne tako davno imao jednu malu nezgodu. Ako nastavi sa smetnjama, vrlo lako može doći i do iznenadne veće nezgode. A znate kako je, u nezgodama se svašta dešava. Ljudi gube glave, deca ostaju bez branitelja i zaštitnika... Ne verujem da bi se usudio da svoju decu izloži takvom riziku da bi odbio jednog prosca.

Gospodja Solijen je od Sent Merovih. Čudi me kako se udala za njega, običnog seoskog beđnog plemića. Ne razumem je i još je uvek veoma lepa žena. Mogla bi ponovo da se uda ako bi iznenada ostala udovica nasmeja se neko.

I to ih nerviralo kod Solijena, kako je uspeo da navede jednu takvu ženu da se uda za njega da mu i pored teškog života ostane vema dvadeset godina. Zato su se pakosno sladili što će mu sada Fersen malo zagorčati život

- Kažu da je pobegla za njega kad su hteli da je udaju za nekog vojvodu. Za kaznu je ostala bez miraza i nasledstva. Baš se usrećila. Kuća puna dece koju jedva prehranjuju. A oni srećni kao da se valjaju u zlatu - reče jedan zlobno i pomalo zavidno.

Svi su oni bili bogati, ali dosada i zasićenost im je izjedala ono malo zadovoljstva koje su mogli da iscede iz svog bogatstva. Zato su uživali u Fersenovoj opsednutosti mladom devojkom. Tako nešto se retko dešavalo, da neko od njih ima nešto za čim žudi i što ne može da dobije.

- Ne znam, Fersen, zašto ste se vi toliko upalili za tu malu Sofi. Ona ne izgleda nešto naročito. Mislim, nije neka fatalna lepotica, kakvih ovde u kraju imamo nekoliko... - opet upita neko ono što ih je najviše čudilo.

Baš mi je drago što za vas nije ništa naročito. Jer ću je tako lakše zadržati. Znam ja vas, stare lisce, gledate da se dočepate mladog mesa naceri se Fersen. - Ali, Sofi će biti samo moja, da znate... upozorio ih on, ali iznenada zastade kad ugleda Tremenjana kako stoji baš ispred njega. Svi učutaše, osećajući kako se vazduh u sobi zgušnjava. - Šta želite, gospodine? - upita malo razdražljivo Fersen podižući pogled prema njemu.

Od kada se pojavio mladi Tremenjan, Fersen je bio jedan od retkih koji se usudjivao da otvoreno pokazuje netrpeljivost prema njemu, uprkos upozorenjima svojih prijatelja da mladi grof ima preku narav i opasnu desnicu i da nikakvo izazivanje ne prašta.

- Pa... - poče polako Tremenjan, skupljenih očiju iz kojih su izbijali plamenovi prezira i strastvene mržnje - mogli bismo sada nas dvojica da odigramo jednu partiju.

- Nisam zainteresovan da igram sa vama. Vidite da sam u sred partije i da već imam partnere za igru - okrenu se Fersen iznervirano, ali mladić nije odustajao i dalje je izazivački stajao pored Feresnovog stola.

- Ja mislim na jednu posebnu partiju. Samo nas dvojica. Sa specijalnim ulozima - nastavi mladi grof opasno tihim glasom, naglašavajući svaku reč.

- Šta vi hoćete od mene? Rekao sam vam, nisam ni najmanje raspoložen... - Fersen ga nije ni toliko trpeo da je mogao da gleda u njega.

- Ulažem svoj zamak. I imanje - preseče mladić, fiksirajući očima protivnika.

Glasni uzdah prisutnih bio je jasna reakcija na tako šokantan predlog. Fersen se naglo okrenu i pogleda ga.

Da li ga taj mali zavatlava? U salonu je sada bila mrtva tišina. Svi su željno, sa prigušenim uzbuđenjem iščekivali nastavak.

- Šta kažete? Jeste li vi ludi? - prošišta on, dok mu je boja navirala u lice. - Da li vi to, mladiću, terate šegu sa mnom? Mislite da vas se plašim? Iako ste žutokljunac, nisam ja još za bacanje - poče on

preteći da ustaje, dok su ga prijatelji umirujuće vukli nazad na stolicu.

Ako se suprotstavi mladom, opasnom grofu, imaće obavezu da se stave na njegovu stranu, a ni najmanje im se nije upuštalo u tako neravnopravnu borbu. Tremenjanovi mladi pratioci izgledali su jednako opasno kao ion.

- To zaista nije lepo od vas, Tremenjan. Ovde su svi ozbiljni igrači. Ako vam tako nešto ne odgovara, idite - počeše neki da protestuju, tumačeći mladićevu ponudu kao ludoriju.

- Potpuno sam ozbiljan - odvrati Tremenjan ledeno, ne menjajući izraz lica.

Svi se opet utišaše. Odjednom su osetili da se iza ove drske ponude krije nešto mnogo krupnije i da je mladi grof zaista ozbiljan oko svog uloga.

- Govorite, mladiću, Slušamo vas. Nudite svoje imanje. A za uzvrat...? Šta tražite od našeg grofa Fersena? - ustade domaćin jedva stišavajući uzбудjenje.

Ovako nešto odavno se nije desilo. Ovo je jedna od onih situacija koje se posle godinama prepričavaju kao anegdote. Kakva sreća što imaju zadovoljstvo da prisustvuju ovako uzbudljivoj sceni! Mogu posle da pričaju kako su svojim očima i ušima bili svedoci kada je Tremenjan izazvao Fersena u jednu nesvakidašnju partiju.

- Dug gospodina Solijena. - reče mimo mladi čovek, ali u istom momentu opet svi zažamoriše. Solijenov dug je za Fersena imao neslućeno značenje. Svi su dobro znali to.

- Otkud vi znate za Solijena i njegov dug? Fersenove ljutite oči prikovaše se za Tremenjanove koje su gorele kao u groznici.

Svi počeše da se pitaju da li je taj mladić pri sebi. I da li se ipak iza svega krije nešto mnogo više.

- Malopre sam saznao. Od vas lično.

- Vi se ipak meni rugate? Znajte, niko to nije do sada radio nekažnjeno - poče Fersen opet da se preteći pridiže, ali muškarci poustajahu da ih razdvoje.

Fersen se kočoperio, siguran u njihovu podršku, ali njima nije baš bilo do potezanja svojih zardjelih mačeva. :

- Uopšte se ne rugam. Vi, gospodine - poče Tremenjan - očigledno imate nešto protiv mene, još od kako sam se vratio kući i

mislim da je krajnje vreme da to raščistimo. Hoćete li da mi kažete šta je to što vama smeta kod mene? - upita mladić ledeno, a reći su mu bile oštrice koje je zabadao u protivnika,

- Pa, dobro, kad već hoćeš da znaš, žutokljunče... Smeta mi cela tvoja pojava, tvoje ime, pa i samo tvoje postojanje. Ti ne zaslužuješ da živiš! Eto, to je u pitanju.

- Nešto sam dobre volje danas, pa vas nisam dobro čuo šta ste mi rekli. Tremenjanov ton bio je nepromenjeno smiren. Ali osećala se ledena opasnost u tolikoj smirenosti. - Ako imate nešto protiv mene, eto vam mogućnosti. Zar nije zgodna prilika da me se rešite? Dobijete partiju i eto vam mog imanja. Sasvim pošteno i pred svedocima. Ja bih u tom slučaju morao da odem, nećete me posle toga više gledati, a vi dobijete lepo, veliko imanje. Gospodo, zar nije otvorena i poštena ponuda? Ja ulažem mnogo više nego gospodin Fersen. Celo svoje imanje, a on samo nečiji bedan dug - izazivao je mladi Tremenjan fiksirajući Fersena pogledom.

Ovome lice još više pocrvene kad vide kako ga mladić izaziva. Ali u isto vreme poče da u glavi premerava ponudu i mogućnost da ga se zauvek otarasi. I uz to dobije i njegovo lepo imanje. Ponuda je zaista primamljiva. I neravnopravna. Da li je taj mladi glupak zaista takav šupljoglavac, raspikuća i avanturista kakvim ga smatraju? Da svoje divno imanje prokocka iz inata i mržnje, tako iako izazvan? Ako jeste, možda ipak treba iskoristiti ovu jedinstvenu šansu.

- Možete li da mi kažete otkuda takva ponuda? - zaškifji on zlobno. - Vi poznajete Solijena? Je li neki lični razlog u pitanju? - ljubomora mu je jela srce. Već je video malu Sofi u svom naručju. A ova Tremenjanova iznenadna ponuda nadosila je mračni oblak nad njegove planove. Naročito što je Tremenjana s razlogom bio glas da je nevidjeni zavodnik kome ni jedna žena do sada nije odolela. Da nije bacio oko na Sofi? - Vi ste se od zlikovca naglo pretvorili u dobročinitelja? - Fersen se nervozno, piskavo nasmeja.

- Nisam ja nikakav dobročinitelj. Ne morate da menjate već stečeno mišljenje o meni. Uopšte ne poznajem tog Solijena. Niti sam ikada video njegovu ćerku. Ovo je lično između nas dvojice - reče mladić streljajući ga pogledom.

Fersen još više pocrvene od besa na prezrivi pomen Sofi Solijen. Izgleda da taj balavac zaista ima nešto lično protiv njega. Uostalom,

mržnja je obostrana, nije to ni sam nikad krio. Ni njegovog oca, svog nekadašnjeg prijatelja Tremenjana nije podnosio, a sada se netrpeljivost prenefa na sina. Ti Tremenjani misle očigledno da su najprivlačniji, najbolji, da mogu da dobiju sve što požeto... E, možda je vreme da se dokaže da ne vrede toliko koliko se precenjuju. I eto se konačno reši ovog dosadnog balavca. Uz to šta zna, možda je Tremenjan ipak bacio oko na Sofi. Ako mu uzme imanje, oteraće ga iz kraja. Bez imanja nema ovde šta da traži. Biće izbačen iz društva. Neka ide u bali svet, zašto li se uopšte otuda i vraćao, gundjao je Fersen u sebi nervozno premišljajući.

- Izmedju nas? Šta to ima lično izmedju nas dvojice? - procedi on nevoljno pokušavajući da premeri uloge. Da li da rizikuje gubitak Sofi Solijen, sada kada mu je na dohvat, ruke?

- Pa, kao što se vama ja ne dopadam, tako se, ni vi meni ne dopadate. To je očigledno obostrano - mladić je sve vreme bio veoma smiren i hladan kao oštrica njegovog mača.

- Vi...vi... - Fersen nije bio siguran da li je ovo ipak neka zamka. Sofi Solijen samo naoko nije bila veliki ulog. Za njega je ona vredela baš koliko celo Tremenjanovo imanje. Možda i više. A taj dripac je sve činio da ga prikaže kao slabića i kukavicu. A to je bilo nepodnošljivo osećanje. Osetio je kako se ostali povlače, kako mu možda ne bi pritekli u pomoć kada bi se sukobio sa mladićem. I kako im se od nestrpljivog, uzbudjenog iščekivanja znoje čele i debeli vratovi.

- Kažite šta ste odlučili. Moja ponuda je još otvorena. Bojite se da biste mogli da izgubite? Zar vam je taj dug toliko dragocen? - opet je mladji izazivao.

- Vi pljujete na svoju titulu, svoje imanje i svoje roditelje kad tako olako ulažete sve što ste nasledili. Dobro. Ubedili ste me. Ionako vi imate više da izgubite, a meni je karta krenula. Nešto mi govori da posle ovog dobitka neću više morati da gledam tu vašu naduvenu njušku u blizini. Dodajte ovamo. Gospodo, vi ćete biti sve-doci da sve bude pošteno i da se gubitnik ne može predomišljati.

Tremenjan steže vilice sav bled i sede za sto.

II

Posle sat vremena Tremenjan se lagano na konjima udaljavao sa svojim ljudima. Puteljak je vijugao kroz šumarke i livade. Kasno leto bilo je u punoj lepoti. On zastade zamišljeno gledajući okolinu. Pridje

mu Šanti, njegov verni pratilac i prijatelj. Stajali su neko vreme bez reći posmatrajući predeo sav obasjan vatrenom bojom sunca na zalasku.

- Kako se osećaš? - upita Šanti.

- U redu je - otvrti suvo Tremenjan.

- Da znaš, zajedno smo stotinama puta gledali smrti u oči, ali danas si me zaista šokirao kada si ustao i prišao Fersenu sa tom ludom ponudom. Otkuda ti tako nešto pade na pamet? Nikada to pre nisi pomenuo. Da si me bar upozorio...

- Znam da bi me ti odgovarao od toga. Ti si moja savest i moj dobri duh. Poželeo sam da tom matorom zadam bolni udarac. Konačno sam saznao koja mu je slaba tačka. Trebalo je brzo reagovati i iskoristiti prednost iznenadjenja.

- Bilo je rizično. Mogao si sve da izgubiš - vajkao se Šanti. Još je bio ošamućen od napetosti i malopre- djašnjih neočekivano burnih događaja.

- Ali nisam. Imao sam sreće. Niko ne može da tvrdi da nije bila poštena borba. Jesi li video, samo što ga nije udarila kap kad je shvatio da sam ga pobedio. Nije mogao da veruje. Vredelo je truda - odvrati Tremenjan.

- Video sam. Sebi si natovarao na vrat još jednog neprijatelja. Ovog puta veoma opasnog i osvetoljubivog, rekao bih. Samo mi jedno nije jasno, zašto si to uradio?

- Taj me matorac iz neobjašnjivih razloga nikako ne trpi. Kako me dobro poznaješ, priznaćeš, da ja nisam čovek koji će lako da predje preko toga. Sve se iznenada zgodno sklopilo...

- Šta znaš o tom Solijenu? Sad si ti vlasnik dobrog dela njegovog imanja. I... očigledno njegove najstarije ćerke.

- Nemam pojma ko je on. A i ne zanima me previše. On je samo bio izgovor da matorom Fersenu stanem za vrat.

- A ni Solijenovu ćerku ne poznaješ - dodade njegov prijatelj ozbiljno ga gledajući u oči.

Tremenjan se nasmeja. Beli zubi zablistala na njegovom do rnalopre tmurnom licu.

- Ovog puta govorim istinu. Zaista tu gospođicu ne poznajem. Priznajem da sve ostale lepotice u kraju vrto dobro znam. Ali ovu

damu do sada nisam imao prilike da upoznam. Ni da čujem za nju do danas,

- Pa šta ćeš sada s njom? I sa tim imanjem? To ti baš i nije bilo neophodno.

- Pravo da ti kažem, nemam pojma, Idemo prvo u gostionicu kod Pjera da se napijemo. Zaslužili smo. Krčmarice će biti presrećne da me vide - nasmejao se. Ne znam samo da li više vole mene ili moj velikodušni bakšiš. Sutra ću odlučiti šta sa tim imanjem da radim. Ako uopšte nešto i uradim. Misliš li da mi pored ovolikog mog imanja trebaju nečiji svinjci i kokošinjci? I neka mala seljančica koja zna samo da muze koze? Zar misliš da sam pao na tako niske grane?

- Ta seljančica je zavrtila pamet materom Fersenu, ne zaboravi - upozori ga prijatelj.

- On je glupak. Već poznajem najlepše žene u kraju. Nikad nisam čuo za tu malu. Misliš da će mi jedna sirota balavica zavrtili pamet, kad ni mnoge iskusne plemkinje nisu mogle? Ja ne padam na čedne naivke, sećaš li se? To nije tip žene sa kojom mi se ukrštaju putevi. Ja nisam čovek za ženidbu.

Šta je bilo sa vojvotkinjom? - upita Santi uzdahnuvši. A on se baš uželeo mirnog, domaćeg života.

- Što i sa ostalima. Ne znam zašto je očekivala da ću je posle svega zaprositi. Unapred sam je upozorio da ja nisam zaljubljen čovek i da od mene ne očekuje nemoguće. Sve su žene iste. Pružiš im prst, a one ne da hoće celu ruku, nego celog čoveka sa sve imanjem. Dosadile su mi, sve su one proračunate lažljivice. Jedino su krčmarice iskrene i poštene - nasmeja se on, pokušavajući da smiri napetost koja ga je još držala.

- Ipak, ne dolikuje čoveku tvog imena i položaja da lumpuje tako otvoreno sa krčmaricama. Ljudi komentarišu..., - prekori ga Šanti.

On, na primer, ne bi imao ništa protiv da ga zaprosi neka grofica ili vojvotkinja, kao što se često dešavalo Tremenjanu. Počeo je da se nada da je i Tremenjanu dosta avantura, da će i on početi da oseća potrebu za domaćim ognjištem i mirnim životom. Uzdahnuo je. Očigledno se to nije desilo. Njegov prijatelj nastavljao je po starom. Čak nije bilo ni nagoveštaja da će uskoro doći do promene. A on nije imao srca da ga pusti da sam nosi glavu u torbi. Trebao mu je neko

razuman da pazi na njega i vadi ga iz nezgoda koje su ga Kao nekim čudom zasipale svakog dana, samo u raznim vidovima.

- Pih! Misliš da to ostali ne rade? Samo se kriju po svojim zamkovima i tamo drpaju sluškinje. Ja bar imam toliko poštenja da to radim ne krijući se po budjacima. I to pošteno platim.

- Ipak to mnogima smeta. Primetio si da te baš mnogo ne vole ovde... Znam da ne obraćaš pažnju na zao glas koji te prati, ali...

- Uf, znaš šta bih ti rekao, ali neću da me posle grdiš zbog mog poganog jezika! Baš u inat svima ima da radim najgore stvari, da im zavodim žene i ćerke, da ih izazivam ispred njihovog rođenog nosa! Svi su oni skotovi pokvareni! - ražesti se Tremenjan, a Santi začuta.

Znao je prijatelja kakav je kad se iznervira. Nije želeo da ga dovede do besa. Ionako mu je za tako nešto uvek malo trebalo. Želeo je da brine o njemu, a ne da ga nervira. Tremenjanu duguje svoj život. A on mu nikako ne olakšava da mu taj dug vrati. Kao da je magnet za nevolje. I kao da živi izazivački u inat sebi, svetu... i bogu. Sve ga je više zabrinjavalo Tremenjanovo ponašanje. Očekivao je da će se bar ovde, u svom rodnom kraju, malo smiriti. A on je još više podivljao. Razdražljivo je reagovao na svaku sitnicu.

- Ne padaj toliko u vatru. Upravo si izveo tako nešto. Iznervirao si jednog od njih. A ni ostalima nije bilo svejedno. Pitam se... - zamisli se Santi.

- Pitaš se šta je to tako dragoceno u maloj Solijenovoj da se Fersen toliko muči oko nje?

Ne verujem da će Solijen biti oduševljen razvojem događaja kada čuje za preuzimanje duga ? – reče Šanti, a Tremenjan se naceri.

- Ni ja ne mislim. Ne verujem da je tip koji voli da duguje. A imanje mu je prešlo iz ruku jednog podlaca i napasnika u ruke još goreg. Šta misliš, da ii svi ovde misle da sam oličenje samog djavola?

- Ako i misle, sam si kriv za to. Zašto se tako ponašaš? Razgovarali smo već o tome i ti si se složio da ćeš pokušati da se smiriš kad se vratiš kući...

- Znam. Ali ne mogu. Nešto me tera... ne mogu da se oduprem tome. Sve me ovde nervira. Ljudi me nerviraju. Gde god se okrenem, setim se detinjstva, uspomene počnu da naviru i onda prsnem. Želim da im se svima osvetim!

- Smiri se, šta ti je opet? Zašto da se svetiš? Kome? Pa nisu svi krivi zbog toga...

- ...što sam imao užasno detinstvo. To si hteo da kažeš? E, pa, varaš se. Svi su bili složni kao jedan u svom mišljenju da sam ja samo jedan mali gad koji je na svet došao nezasluženo oduzevši život divnom andjelu kakva je bila moja majka. Niko nije propuštao da mi to da na znanje, bilo recima ili makar pogledom. Čak i njihovo sažaljenje mi je bilo mrsko.

- Ne preteruj. To ti se samo činilo, bio si preosetljiv i prepušten sam sebi.- Uz to, bio si dete. Deci sve izgleda tragično.

- Moj rođeni otac je prednjačio u optužbama. Nikada nije uspeo da mi

oprosti majčinu smrt. Kao da sam ja kriv za to. Kaži mi, kakva je moja krivica u tome? Upita Tremenjan vatreno, a boja poče da mu navire u blede obraze.

- Ja sigurno nisam želeo da ostanem bez jedine osobe koja bi me volela. Zašto su svi morali da me osudjuju? Čak su i učitelji i posluga bacali optužujuće poglede na mene. Samo retki izuzeci su me žalili. Ali to nije bila nikakva uteha. Vredjalo me je sažaljenje više nego osuda. Veruj mi, bilo je to šugavo detinjstvo. Ne znam zašto sam se uopšte vratio ovamo. Mislim da je bolje da se nikad nisam vraćao i da sam skončao negde daleko, gde me ništa ne podseća na raniji bedan život koji sam nekada ovde vodio.

- Ne govori tako. Mladi smo, život je tek pred nama - poče Šanti. - Za-boravišec to.

- Kakav život! Zar ti ovo nazivaš životom?

- Dobro, malo si očajan...

- Nisam ja očajan. Ja sam ljut. Besan i željan krvi i osvete. Mrzim sve. I sebe samog! - zareša Tremenjan.

- Hajde, ne znaš šta govoriš. Pa, seti se samo koliko te žene vole. A i ti njih. Tremenjan se naceri, ali njegov osmeh bio je samo ružna, bolna i zlobna grimasa.

- Vole me? Niti me one vole, niti ja njih. Mi se samo privremeno udružujemo radi obostranog zadovoljstva i koristi. To ti je moj odgovor.

- Ti si zaista beznadežan slučaj -uzdahnu Šanti. Tremenjanu izgleda nije bilo pomoći. Bar on nije mogao da mu pomogne.

- A ti si mislio, ako dodjem kući, oženiću se i smiriti? Zar grudva snega može ugasiti ogroman požar koji besni u meni?

- Žao mi te je, družo moj - reče Šanti. - Želeo bih da ti pomognem, ali ne znam kako. Ne može meni niko da pomogne. Ne sekiraj se zbog mene. Dovoljno mi je što znam da na svetu postoji samo jedan dobar čovek, ti. I da je taj jedini dobar čovek na svetu na mojoj strani i da mi čuva ledja kada mi je potrebno.

- Sad preteruješ - Šanti malo porumene na tu pohvalu. Njemu je zaista bio drag Tremenjan. Zato je još uvek bio sa njim, iako je žudeo da ode kući i konačno se skrasi.

- Ozbiljan sam. Mnogo mi znači što si uz mene.

- Dobro, nećemo više o tome.

- Nećemo, idemo sada da se veselimo sa krčmaricama i da se dobro napijemo.

- Nemoj samo opet da lomiš kao prošli put! Svu si im krčmu razbio.

- Baš me briga! Ima da se zapamti kad dolazi grof Tremenjan. Šta se pa ti brineš? Sve sam im platio što sam polomio. Ja nikome ne ostajem dužan. Ni dobro, ni zlo - skupio je oči.

- Da, ali usput si razbio i nekoliko glava - dodade Šanti

- Pa, šta?! I njima sam platio. Što su ih gurali gde ne treba? Kladam se da će nas sada jedva dočekati i da se nadaju da ćemo opet lomiti kao prošli put. Ne verujem da su drugi tako velikodušni, a verovatno isto tako prave štetu. Šta je tebi? Nešto si mi omekšao u poslednje vreme. Ne mogu da te prepoznam. Sećaš li se ti uopšte šta smo sve prošli zajedno?

- Sećam se, vrlo dobro. Ali, pravo da ti kažem, malo sam se umorio od lumpovanja, nošenja glave u torbi, ludovanja i gluposti. Ja sam dve godine stariji od tebe. Mislim da je vreme da se malo smirim. Da... možda zasnujem porodicu, da se uozbiljim. Da počnem da živim kako dolikuje. To dugujem mojim ostarelim roditeljima. A i sebi.

- Šta to čujem? - nasmeja se Tremenjan. - Moj dobar drug bi da se ulogori pod samo jednu suknju? Pa jesi li odabrao neku?

Šanti se malo smete. On jeste bio ogrubeo od uzbudljivog života koji je vodio do sada, ali nikada nije vodio buran ljubavni život.

- Nisam. Ali... nekako... mislim da bi trebalo da malo obidjem ono svoje imanje, da se sredim i... ko zna... već prolazi vreme, kao što sam ti rekao... mucao je on zbunjeno. Tremenjan se slatko nasmeja.

- Dobro, dobro. Ti znaš da sam ja uvek bio na tvojoj strani Ne branim ti i ne osudjujem te. Samo, molim te, nemoj mene da teraš da se ženim. Ti znaš moje stavove po tom pitanju.

-Znam. Ali opet mi nisi jasan.

su ih gurali gde ne treba? Kladim se da će nas sada jedva dočekati i da se nadaju da ćemo opet lomiti kao prošli put. Ne verujem da su drugi tako velikodušni,^ a verovatno isto tako prave štetu. Šta je tebi? Nešto si mi omekšao u poslednje vreme. Ne mogu da te prepoznam. Sećaš li se ti uopšte šta smo sve prošli zajedno?

-Sećam se, vrlo dobro. Ali, pravo da ti kažem, malo sam se umorio od lumpovanja, nošenja glave u torbi, ludovanja i gluposti. Ja sam dve godine stariji od tebe. Mislim da je vreme da se malo smirim. Da... možda zasnujem porodicu, da se uozbiljim. Da počnem da živim kako dolikuje. To dugujem mojim ostarelim roditeljima. A i sebi.

-Šta to čujem? - nasmeja se Tremenjan. - Moj dobar drug bi da se ulogori pod samo jednu suknju? Pa je T si odabrao neku?

Šanti se malo smete. On jeste bio ogrubeo od uzbudljivog života koji je vodio do sada, ali nikada nije vodio buran ljubavni život.

- Nisam. Ali... nekako... mislim da bi trebalo da malo obidjem ono svoje imanje, da se sredim L. ko zna... već prolazi vreme, kao što sam ti rekao... ^ mucao je on zbunjeno. Tremenjan se slatko nasmeja.

- Dobro, dobro. T» znaš da sam ja uvek bio na tvojoj strani Ne branim ti i ne osudjujem te. Samo, molim te, nemoj mene da teraš da se ženim. Ti znaš moje stavove po tom pitanju.

-Znam. Ali opet mi nisi jasan. Razumeo sam te kada smo bili mladji. Sada... ljudi se menjaju. Evo, i ja sam se promenio.

- Ma, ti si uvek bio takav mekušan, dobrog srca. Zato si ostao uz mene, buzdovana. Hvala ti. Ne postoji prijatelj na svetu kao što si ti. Hiljadu puta si mi spasio život, ne mogu dovoljno da ti se zahvalim. Zato, šta god da poželiš, javi se. Za tebe ću i od ptice mleko da pronadjem.

- Ne preteruj. Ja sam tebi dužan nekoliko života. Evo, stižemo. Gledaj, ono je vojvotkinjina kočija.

Iz gostionice zavodljivo odšeta lepa mlada žena. Osmehnu se došljacima.

- Znala sam da ću te ovde naći - reče ona mazno pogledavši Tremenjana koji baci uzde momcima i uputi se ka njoj.

- Draga moja, kakva čast!

- Hajde, hajde! Znala sam da nećeš skoro svraćati kod mene. A čula sam da ovde često navraćaš - reče ona pokušavajući da obuzda ljubomoru.

- Ti znaš moje mišljenje o svemu tome. Nisam te nikada lagao niti ti išta obećavao. Pristala si da buce ovako - reče joj Tremenjan ne brinući se mnogo zbog njenog *prebacivanja*.

Nije bila ni prva ni poslednja koja je pristala na neobavezan odnos pa ga posle proganjala. A nešto ga je teralo da baš bude surov do kraćih granica prema svim ženama sa kojima je bio u vezi. Sve su one znale jedna za drugu, nije krio da je svima neveran. Taj njegov zao glas bio ga je gde god da je išao. Uz to je išla njegova loša narav, piće, kavge i ne baš ljubazno ponašanje. Sve je to stvorilo o njemu sliku mladog, privlačnog, bezdušnog nasilnika koji je otvoreno prezreo svoje dobro ime i poreklo, koji lumpuje po krčmama, koji se bije i ne haje za pravila lepog ponašanja. Da li je baš to bilo ono što je privlačilo žene u tolikom broju, nije znao, a nije ga ni bilo briga. Uvek ih je bilo u njegovoj blizini a da se on nije mnogo trudio oko toga.

Vojvotkinja je sve to znala. Ali je takodje znala da, ako želi da i dalje bude sa njim, ne treba da ga otvoreno pritiska. A želela ga je, više od svih sa kojima je bila. Želela ga je zauvek, samo za sebe. Imala je ona svoju taktiku, da ga privuče, da mu pokaže kako je najlepša, najpoželjnija* kako bez nje neće moći. Doduše, teško joj je išlo ostvarivanje te zamisli, jer se on pokazao kao tvrt orah. Suviše ju je lako izbegavao. Nije mario ni za njenu lepotu, ni za bogatstvo, ni za dobro ime. Otvoreno se podsmevao svakom njenom predlogu kojim ga je mamila. Ljutilo ju je to, jer je odbijala mnogo bolje ponude da bi bila sa njim i rizikovala da izgubi to svoje dobro ime. Ali smatrala je da je rizik vredan truda. Ona odmeri njegovu vitku, zgodnu pojavu i sva zadržta. Zašto je tako nezavisan, neosvojiv, tako neprijatan prema njoj! Ona bi za njega... ma sve bi dala samo da bude zauvek njegova! A on ništa! Uh, opet je ljuta zbog toga. Ali nasmešila mu se umiljato. Neće dozvoliti da joj tako lako isklizne iz ruku.

- Ne znam zašto si ovamo dolazila. Mnogo rizikuješ. Upozoravam te da me na taj način nećeš uloviti - reče joj on ne mareći kako će to njoj zvučati.

Ona se ugrize za usnu. Već mu je dosadilo njeno nametanje. Jeste lepa i sve što uz to ide, ali suviše je igrala na tu kartu. Ni jedna nije uspela da ga ulovi na taj način, pa neće ni ona.

- Ma šta to govoriš! - naivno će ona. - Samo sam se uželela da te vidim.

- Pa, dobro. Videla si me. Sada možeš ponovo u svoju udobnu kočiju i da se vratiš kući. Meni ogovaranja ne smetaju, ali ti moraš da vodiš računa o svom imenu ako misliš ponovo da se udaješ. Evo, pomoći ću ti da se smestiš - reče on vodeći je prema njenoj kočiji, a ona se ljutilo trže na njegove reči.

- Nema potrebe da me pratiš. Vidim i sama kad nisam dobrodošla - odbrusi mu ljutito, zaboravljajući na svoje planove da bude umiljata. - Hteo si da luduješ sa prostim krčmaricama. Jedna vojvotkinja ti je već dosadila! - uzviknu ona.

On nestrpljivo odmahnu glavom.

- Eto, opet dolazimo do toga. Zaboga, šta je vama ženama? Pa, ja ne govorim kineski! Lepo, na početku svake veze dam na znanje šta može da se očekuje od mene, a šta ne. I tebi sam naznačio da neću da se ženim. Šta, mislila si da ću se predomisлити kad mi pokažeš kako si plemenita, dobra i lepa?

Ona istrže ruku iz njegove kad su došli do kočije.

- Jesi,' rekao si, ti prostačino jedna. Ljuta sam na tebe! Pokvarenjaku jedan, videćeš ti... - gundjala je ali on je pope u kočiju i zalupi vrata za njom.

Šanti je stajao nedaleko od njega, dok su se ostali momci već smestili u krčmi. Za njih su ovakve scene i prepirke bile svakodnevna pojava. Gospodar im je pravi laf, mislili su. Kakve je samo žene ovako ispraćao! Eh, da je njima neka bar upola ovako lepa i bogata... Ne bi ih tako terali od sebe kao što radi on.

- O, dosadne li žene! Sve su one iste. Ne znam šta im je. Neću da se ženim i gotovo! - gundjao je Tremenjan. - Ona je bar dovoljno bogata da me jun zbog imanja kao neke druge.

- Mislim da nije u pitanju samo imanje. Ima u tebi nešto... nešto što privlači žene. Ni sam ne znam šta bi to moglo torti. Ja to nemam -

reče Santi kao prava dobričina.

Ma, dosadne su. Evo, ove krčmarice su bar poštene. Ničemu se ne nadaju osim dobroj nagradi. Sa njima uvek imam korektan odnos. A ove takozvane poštene žene su prava napast Hajdemo unutra da se i napijemo. Baš sam iznerviran. O, Beti draga moja, pa gde si ti? Nakezi se on vučjim osmehom devojci u izrezanoj haljini koja izadje na vrata da ga dočeka.

Mladi grof Tremenjan ovde je bio rado vidjen, i pored problema koje je uvek stvarao. On je uvek bio velikodušan i kavaljeršto se tiče napojnica. Uz to bio je djavoiski zgodan, i verovatno bi bio dobrodošao i da nije tako bogat .

- Grofe, jedva smo čekali da vas opet vidimo - zakikota se ona kad je on obgrli oko struka i pobje sa njom u krčmu.

Društvo u krčmi pijano se smejalo njegovoj priči o preuzimanju duga od Fersena- I on se grohotom smejao, sad kada je to već prošlo i cela priča izgledala mu je baš blesavo kroz pićem zamagljeni um.

- Jedino nemam pojma šta sam dobio time - kikotao se on. Beti i njena drugarica dolivale su mu vino, sedajući mu u krila - Hajde, Beti, ti si ovde u kraju najpoštenija devojka, kaži mi u šta sam se uvalio - opet se on nasmeja, a za njim svi, kao u horu.

- O, grofe, pa vi mi laskate – kao stidljivo će ona. Pa, vidite, Solijenovi su specifični. G-dja Solijen potiče iz veoma ugledne porodice, ali pobegla je za njega iz ljubavi. Imaju čopor dece, prosto ne znam kako preživljavaju. Sofi je najstarija, ima osamnaest godina.

- Kakva je?

- Pa, ne znam baš... - kao snebivala se Beti.

- Šta, nije lepotica kao što Fersen smatra? - Tremenjan se zaceni od smeha.

Samo što nije pukao na pomisao da se onoliko izlagao zbog neke rugobe. Iz ove perspektive, ublažene litrima vina, sve mu je izgledalo zabavno i neodoljivo smešno. A cela priča kao obična budalaština.

- Ma, jeste ona lepa, ali nije onako... kako vi volite - završi Beti.

- O, Beti, a kako ja to volim? Baš me zanima tvoja procena - naceri se on i privuče je u naručje.

- Pa, volite otvorenu igru. I volite moćne, zavodljive, jake žene. Ona je... Znete već te fine devojke iz dobrih porodica. Nije to za vas.

- Ha, ha! Sad si me baš oraspoložila! Nisam se odavno ovako smejaao! Šanti, jesi li čuo ovo? Naša Beti je najpoštenija devojka koja postoji. Ona nikada nema zadnje namere, osim što joj treba dobar bakšiš. Evo, odmah ćemo je nagraditi - on počeo da vadi zlatnike, a Beti se osmehnu.

Uvek je znala kako da mu ugodu. I jedva je čekala svaku njegovu posetu. On je bio pravi kavaljer, za razliku od mnogih koji su ovde svraćali. I nikako nije htela da prizna da je i ona ljubomorna na sve te žene i devojke za koje se pričalo da su podlegle njegovom sarmu. Dala bi ona njemu svei bez napojnice. Čak je sada bila malo zlobna u opisu Sofi Solijen. Ali to nikako nije htela da prizna.

- Zna te šta momci? Idemo mi odmah sada da upoznamo tu..., šta mi ona sad dođe? Svojina? Devojka? Verenica? – kikotao se on pijano.

- Zašto ne sačekamo do jutra? - upita oprezno Santi, ali momci iz pratnje uvek su skakali i na najmanji gospodarev mig.

Svi su već poustajali i žurili da ga poslušaju. Sa njim im nikada nije bilo dosadno. Uvek je bilo zabavno, čak i skoro svakodnevno upadanje u nevolje nije im predstavljalo problem, pošto su svi bili mladi, ludi i bez obaveza.

- Idemo!!! - veselo su vikali.

I Šenti ustade za njima, proveravajući da li je račun plaćen. Činilo mu se da je on trenutno najtrezniji ovde, a to mu se ni najmanje nije , dopadalo. I on je poticao iz prilično fine i ugledne porodice, i ovakva noćna poseta jednoj takvoj kući nije mu baš bila po volji. Tremenjana već ionako nije zao glas, zašto preterivati u tome? Ali, to je bio njegov najbolji drug, pa i on požuri za ostalima.

Usput su veselo galamili, ne žureći previše. Ispostavilo se da je Solijenovo imanje blizu. Kad su bili pred kapijom, opaziše da je kuća osvetljena, a dvorište već puno naoružanih posetilaca.

Tremenjan je u trenutku ponovo bio trezan. Tako je uvek bilo. Ma koliko popio, od sebe nije mogao pobeći. Za trenutak bi bio opet bistari loše volje. Tako mu i sada opasnost u vazduhu razbistri mutni um. Odmah se doseti kako Fersenu nije bilo lako da se odrekne svog plena. Pitao se samo da nije zakasnio. Nije mnogo mario za devojku, ali nije smeo Fersenu da dozvoli da ga predje. Partija je bila poštena, ali trebalo je da se seti da Fersen nije poznat po poštenju, i

da bi mogao da dođe da na silu otme ono što je pošteno izgubio na kartama.

Napetost između dve grupe ljudi mogla se osetiti u vazduhu. Tremenjanovi, iako i oni zagrejani alkoholom, za tren se otrežniše kad su nanjušili opasnost. U tišini su ujahali u dvorište.

Mladi grof gipko skoči sa konja, i uputi se ka osvetljenoj kući. Za njim podjoše nekoliko njemu najbližih, uključujući i Šantija, dok su se ostali oprezno rasporedili, budno motreći na Fersenove ljude.

U prednjoj sobi, koja je očigledno služila kao salon, dočeka ih nekoliko ljudi. Među njima i Fersen. Tremenjan se ni najmanje ne iznenadi kad ga vide. Mora da je došao da spasi šta se spasiti može. Da otme ili isprosi devojkicu. Fersen, crven u licu, besan što ga prekidaju, gurao je nešto u omanji kovčeg. Tremenjan uspe da vidi komad fine svile i komad naleta koji je sijao na svetlosti sveća. Izgleda da je išao na kartu potkupljivanja. Ali kao da mamac nije upalio? Niko od prisutnih nije izgledao oduševljeno. Tremenjan osmotri po sobi.

U uglu je stajala devojkica. Ona podiže pogled i uperi u pridošlice. U trenutku je opazio njeno sitno, neupadljivo, prilično detinje lice. Došlo mu je da se nasmeje. Pa zar se oko ovog derišta digla tolika prašina? Visoki, lep gospodin srednjih godina, sa uvijenom rukom okrete se prema njima. To mora da je Solijen, njen otac. Strogo je odmerio njihovo pomalo bahato upađanje. Lepa, uspravna gospodja u uglu bila je pred skorim porođajem. Imao je utisak da je nije lako zaplašiti.

- Gospodo... - obrati se domaan pridošlicama. Već mu je bilo dosta nezvanih gostiju, naročito u ovo doba noći.

Šanti, osećajući neprijatnost scene, pridje i kulturno se nakloni.

- Oprostite, mesje Solijen, na ovako kasnoj poseti. Ja sam Pol Šanti, a ovo je grof Arman Tremenjan. Čini mi se da ste već upućeni u najnoviji razvoj događaja...

Solijen ih odmeri dugim, ispitivačkim pogledom, koji nije mnogo govorio pravi gospodin, pomisli nehotice Tremenjan. Voleo je da odmerava snagu sa dostojnim protivnicima. Solijen bi svakako bio protivnik dostojan poštovanja.

- Čini mi se da ipak nismo zakasnili , sa posetom. Naš prijatelj Fersen je još uvek ovde. Mada je danas rekao da žuri svojoj kući -

reče Tremenjan fiksirajući pogledom Fersena.

- Svako je slobodan da ide kuda god hoće - odvrati ovaj suzdržavajući se. Prosidba je opet bila neuspešna, a uz to baš je morao da nabasa i Tremenjan da zatekne ga u tom neuspehu. Da nije, imao bi još malo vremena za ubedjivanje sa tim tvrdoglavim Solijenom i njegovom ćerkom.

- Možemo li čuti kojim dobrom ste se uputili ovamo? - opet upita Tremenjan, iritirajuće ljubaznim tonom.

- To nije vaša stvar.

- Ako ćete prosići gospodjicu Soli- jen, mora da bude moja stvar. Mislio sam da smo to resili danas u onoj partiji.

- Gospodo, u mojoj kući se neće tako razgovarati o mojoj kćeri - upozori ih Solijen.

Tremenjan ga pogleda. Dostojanstvo i hrabrost mu nisu manjkali, iako mu ranjena ruka nije mogla biti od pomoći.

- Oprostite - promrmlja Tremenjan učtivo.

- Gospodine Solijen, ponoviću svoju ponudu - poče preko volje Fersen, očigledno svestan da se Tremenjan neće udaljiti i da će to morati pred njim. - Ako vaša ćerka pristane da se uda za mene, dobićete sve ono što... sam malopre pomenuo. Uz to - on se otrovno osvrnu prema Tremenjan u - voljan sam da vam zauzvrat ponudim dovoljno da otkupite svoj dug koji je nesrećnim slučajem pao u ruke ovog ovde nedostojnog gospodina.

- Mislim da sam bio dovoljno jasan. Ona ne želi da se uda za vas. A ja je neću prisiljavati -reče mimo Sotijen.

Fersenu iskočiše žile na čelu i vratu, ali uspe nekako da obuzda bes.

- Uveravam vas da je za nju i vas bolje da je nagovorite na to. Ja je bar hoću kao zakonitu ženu. Još uvek niste svesni u kakvu je sada opasnost dospela, kada je vaša i njena sudbina u rukama... mnogo gore osobe nego što vam se ja činim.

Tremenjan obuzda podsmešljivu primedbu pod strogim Solijenovim pogledom. Očigledno je on bio čovek od autoriteta, bez obzira što je sada i bukvalno njegov život, i sudbina njegove porodice zavisila od raspoloženja ove dvojice siledžija koji su našli da odmeravaju svoje snage baš u njegovoj kući. A Tremenjan je umeo da ceni hrabrost i

ludost. Zato, iz poštovanja prema domaćinu, odustade od zametanja kavge sa Fersenom.

- Mislim da je sada najbolje da obojica pokupite svoje ljude i odete. Ovo nije vreme kada se pregovarao takvim stvarima. Molim vas - reče Solijen.

Fersen još jednom ljutito odmeri sve prisutne, čekajući da se Tremenjan pomeri. Ali ovaj baš nije imao nameru još da ide. Fersen se ljutito okrenu i izmaršira iz sobe. Ostali su u tišini pratili zvuke udaljavanja njegovih ljudi. Kada su se konačno utišali, Solijen se okrenu miadiću, odmeravajući ga od glave do pete.

- Znači, vi ste grof Tremenjan - Hoćete li mi sada reći šta znači ovakasa poseta mojoj kući?

- Oprostite, ja sam samo doša da proverim kako stoji stvar s mojom novostečenom imovinom. Učinilo mi se da grof Fersen nije ba najpošteniji igrač.

- Vaša primedba i vaše ponašanje mi se ne dopadaju. Ovo je bilo nešto izmedju mene i Fersena. Otkuda ste se vi stvorili i zašto ste se umešali? Šta želite?

- Žao mi je što je obračun izmedji mene i Fersena morao da se obav preko vaših ledja. I ja sam imao nešto za raščišćavanje sa njim.

- Vrlo je ružno što ste trgovali mojim i imenom moje ćerke za kockarskim stolom. To nije predmet zabave.

- Oprostite. Nisam mogao da odolim. Čuo sam ga danas kako se sladi nad predstojećom pobedom nad vama... Čini se da mu je to bilo veoma važno.

Solijen ga je ozbiljno posmatrao. Tremenjan se i nehotice ispravi.

- Fersen je u poslednje vreme zaista bio nepodnošljiv, - reče Solijen - ali nije mi drago ni to što ste vi došli na njegovo mesto. Gledaću da što pre izmirim dug koji sada imam prema vama. Nadam se da mi u tome nećete praviti teškoće. I da nećete sebi davati veća prava nego što vam pripadaju. – Naglasi on, pogledavši u svoju ćerku.

Tremenjan je pratio njegov pogled.

Fersen misli da je vaša ćerka razlog mog izazova danas - opet je odmorio devojk u uglu. Ništa na njoj nije ukazivalo da bi mogla da bude lepotica oko koje se kolju muškarci. On se opet nasmeja u

sebi. Zar Fersen pada na ovakvu dečurliju? A on mu u tome zdušno pravi društvo.

- Fersen i njegovi prijatelji prosto su me prislili da se zadužim kod njega. Nisam imao izbora. Moram da vam naglasim da Sofi nije bila predmet nikakvog dogovora medju nama. Ne znam zašto je umislio da će je lakše dobiti na ime mog duga. Borio bih se za nju do posiednjeg daha. Za bilo koje svoje dete - reče Solijen.

- Verovatno se nadao zato što imate još dece o kojoj treba brinuti - reče otvoreno Tremenjan. On nije bio Čovek koji previše okoliše, - Osim toga, čuo sam ga da, ako ne postanete da mu je date, spreman je i da vas ubije.

- To je rekao? - Solijen nije delovao previše iznenadjeno. Kao da je razmišljao o onome što je čuo. - Vidim da je ipak bio spreman na sve. Molim vas, hoćete li da mi objasnite kakav je vaš interes u svemu ovome. Kažete da niste zainteresovani za Sofi. Nije mi onda jasno šta želite - namršti se Solijen, ali ga Tremenjan prekinu.

- Ja vašu ćerku i ne poznajem. Nikada je ranije nisam video. Ali kad sam čuo kako Fersen govori o njoj, sinula mi je ideja. Odavno čekam ovakvu priliku. Tako je došlo do toga da sam ja sada vlasnik većeg dela vašeg imanja, dopadalo se to vama ili ne - reče on malo izazovno, čisto po navici, mada mu se dopadalo ponosno i promišljeno držanje gospodina Solijena.

- Ne dopada mi se da dugujem bilo kome. Fersen me je namemo onemogućavao da mu vratim dug. Nadam se da ćete vi biti razumniji - odgovori ovaj proučavajući mladića ispred sebe. Svašta se govorilo o njemu, ali Solijen je bio čovek koji je voleo da sam donosi sud o svemu. Uprkos pričama, mladić mu se nije činio kao oličenje pravog djavola, kako su mu ga opisali. U svakom slučaju, bio je bar otvoren, što je bolja varijanta od podmuklog Fersena.

- Iako me vaša ćerka ni najmanje ne intresuje, ubedjen sam da bi trebalo da podje sa mnom u moj dvorac. Želim da zaštitim ono što je sada moje - Tremenjan opet baci pogled na devojku.

Fersen je se neće lako odreći, kada je već došao dovde. Želeo je da se osigura da neće više biti podmuklih iznenadjenja.

-Ne dolazi u obzir!Mojedetenije roba kojom će se trgovati. Niti mamac kojim ćete se nadmudrivati sa Fersenom. I nije nikakva vaša svojina - pobuni se Solijen.

O tome je trebalo da razmišljate pre nego što ste se zadužili kod njega - reče Tremenjan bezosećajno. - Poći će sa mnom. Nemam nameru da izgubim od tog dripca na pokvaren način ako sam ga već pošteno pobedio. Ona je predmet našeg Obračuna i nemam nameru da mu jetako lako prepustim kada sam se već potrudio da mu je otmem.

- Ja sam vam već rekao da neću dozvoliti da podje sa vama. Zna li sta

će to značiti za njen ugled? Vi i sami znate kakav vas glas bije. Ne želim da se njeno ime dovodi u bilo kakvu vezu sa vama. I ovo do sada je bilo previše.

- Da li mislite da će ga nešto sprečiti da se noćas, ili sutra, ili bilo kog dana vrati i otme je? Ili ćete je braniti do smrti? Uz opasnost da postrada čela porodica? Fersen mi nije delovao kao čovek koji će se tako lako predati.

- Mladi gospodine, čini mi se da ste ga vi dodatno razjarili. Nije trebalo da se mešate u ono što vas se ne tiče - reče ljutito Solijen, mada je u sebi priznavao da je mladić u pravu.

Fersen neće tako lako odustati. Opasnost uopste nije prošla.

- Ne želim da ispadnem otimač ni nasilnik kao on. Evo kako ćemo. Pitajte svoju ćerku. Neka ona odluči. Ako ne želi da podje sa mnom u moj dvorac, može slobodno ovde da ostane i čeka Fersena. Ali čini mi se da sledeći put kada bude zalupao na vaša vrata, neće imati prosilačke namere. Biće mnogo manje velikodušan - reče pakosno Tremenjan.

- Oče, mislim da je grof Tremenjan u pravu. Bolje će biti da podjem sa njim-javi se devojka

- Sofi... - otac je povuče u stranu, Tremenjan je mogao da čuje većinu onoga šta su pričali. - Tremenjan ima još goru reputaciju od Fersena. Ti znaš šta se sve priča o njemu. Ne želim da budeš povredjena - upozori je on.

- Bolje je da podjem sa bilo kim nego da čekam Fersena. Za njega neću poći ni mrtva, A grof je i sam rekao da nije zainteresovan za mene lično, nego samo hoće da izaziva Fersena. Ne verujem da mi se može nešto loše desiti kod njega - spustila je pogled, porumenevši. Žene iz kraja zaista su se hvalile da im se ništa loše nije desilo sa njim. Ni jedna se nikada nije požalila

- Mislim da je naša Sofi u pravu - začu se nečiji glas iz ugla. Svi se okrenuše prema starcu koji se podupirao štakam. Niko nije primetio kada je ušao u sobu.

- Oče, nije trebalo da ustajete i dolazite ovamo. Ovo nije vaša stvar - reče Solijen malo nestrpljivo.

- Jeste moja stvar, kada se radi o životu moje najstarije i najmilije unuke - reče starac mekše. Sofi mu pridje i zagri ga.

- Dečko, pridji malo da te bolje vidim - reče starac, pa i sam pridje nekoliko koraka podupirući se spretno.

Tremenjan, koji nije bio navikao da sluša tudja naredjenja, iznenadi samog sebe kad ga poslušao. U mršavom, ali žilavom starčevom telu i glasu bilo je nečeg što je navodilo ljude da mu se povinuju. Tremenjan je slutio da je ne tako davno ovaj starac bio ratnik u punoj snazi. Ali godine su očigledno njegov najveći i nepobedivi neprijatelj.

- Kao što sam i pretpostavljao. Ličiš na nju - reče starac zagledan u njegovo lice.

Tremenjan se trže, a Santi preblede. Pominjanje Tremenjanove majke bilo je veoma rizičan i nepromišljen potez. To su svi dobro znali, a Šanti se posebno starao da to svi unapred, odmah saznaju, gde god da se pojave. Bilo mu je dosta krvoprolića. Zar ovaj starac koji se jedva drži na nogama nije upućen u to? Ili vuče za rep samog djavola pominjući zabranjenu temu?

- Drago mi je što ličiš na nju - nastavi starac, kao da ne primećuje smrtnu tišinu koja je obavila Tremenjane. - Oprosti, tvoj otac je bio samo jedan običan plemić zvučnog imena i nasledstva, ali , ona je bila nešto posebno.

- Znam - procedi Tremenjan. Šanti je samo čekao trenutak kada će da plane i sravni ćelu kuću sa zemljom.

- Sećam je se, kao da je juče bilo... Često je dolazila ovamo kod nas kada je bila devojčica. Čupava, neočešijane kose, drske, vesele oči,.. Bila je pravi mali mangup, znaš li to? Redovno je svraćala da nam krade voće. Ili da se samo igra sa mojim sinom

- nastavljao je starac.

Tremenjan malo iznenadjeno zastade. Ovo nije bila uobičajena tirada o njegovoj majci kao divnom, prerano otišlom andjeiu. Praćena prekomim pogledima prema onome koji ju je poslao na onaj svet.

- Da, da... Bili su vršnjaci. I bili su nerazdvojni - reče starac meko i pogleda sina, Solijen spusti pogled. - Čak sam pomišljao da će ostati zajedno i kad porastu, ali sudbina je čudna stvar. Nju je ranije odvela na njen put. Tvoj otac bio je najbogatiji i najmoćniji plemić u kraju. Zato se i odlučila za njega, pretpostavljam. A mog sina je čekala drugačija sudbina, uz drugu ženu.

Tremenjan nije oka skidao sa pričljivog starca. Šanti se samo nadao da matori neće reći neku pogrešnu reč, koja će izazvati lavinu uništiteljskog besa u njegovom prijatelju.

- Nije za nju bilo dostojnog čoveka u kraju, to ti garantujem. Čujem da je najviše pominju po njenoj lepoti i dobroti. Greše. Ono što je bila najznačajnija njena odlika, to su njena snaga i hrabrost. Ničega se nije plašila. Još dok je bila dete, videlo se da će joj svet biti mali kad poraste. Da se rodila kao muško, do sada bi ćela Francuska znala za nju. Bila bi najveći junak u našoj istoriji. Ali ona je bila pametna koliko i hrabra. Znala je kakva ograničenja ima kao žena. Zato se udala za Tremenjana, izabravši između mnogobrojnih prosaca. On je jedini u to vreme mogao da joj obezbedi ono što joj je bilo potrebno da ispuni svoju sudbinu... - starac mu pridje još malo. Tremenjan ga je ukočeno gledao. - Dečko, kad gledam tebe, kao da opet vidim nju, njenu snagu i vatru. Tako sam srećan što je nešto od nje ostalo da živi. Svima nam je bila draga.

Tremenjan ga je fiksirao pogledom, ne baš siguran kako da reaguje.

- Postoji u tebi hrabrost, tvrdoglava upornost, pa i ludost koje su i nju obilato krasile. Veoma si joj sličan. Na oca uopšte ne ličiš. Verovatno je ponosna na tebe, gde god sada bila.

- Nisam baš siguran u to - procedi Tremenjan.

- Ah, svako gresi. Ne sekiraj zbog toga. Naročito kad je mlad, a poseduje neuobičajenu hrabrost i telesnu snagu. Ja najbolje znam to. Trebalo mi je mnogo, skoro ceo život, da shvatim da sam po belom svetu tražio ono što sam već imao kod kuće, pred nosom - stari Solijen se okrenu prema svom sinu. - Sine, ne tražim da mi oprostiš što sam ti bio loš otac. Ne moraš ako ne možeš. Samo mi dozvoli da se pokajem i da proživim spokojno ono malo što mi je preostalo, okružen ljudima koje volim. Svojom porodicom. Znam, nije

me bilo kada sam ti bio najpotrebniji. Svima sam se davao, samo ne porodici. Ludovao sam, trošio snagu na gluposti, na traženje nečega što mi je nedostajalo. A to nešto bilo je ovde, kod kuće. Sinko, obrati se on ukočenom Tremenjanu koji je pratio scenu ne trepćući - vidim u tebi istu vatru koja je mene sagorela. Ne dozvoli da te uništi. Ti si Margaretin sin, znam da imaš snagu svakog da pobediš. Ali najvažnije je da pobediš sebe. To je čovekov najveći uspeh u životu, obuzdati, pobediti sebe, usmeriti svoju snagu u najboljem pravcu, ne potrošiti na gluposti i ispraznosti. Možda ti sumnjas, ali ja vidim u tebi takvu snagu. Verujem u tvoje poštenje i iskrenost i ubedjen sam da bi Sofi bila bezbedna u tvom dvorcu, i da bi se dobro brinuo o njoj.

Tremenjan je ćutao, stegnutih vilica. Napregnutost je vibrirala iz njega. Starac ga je ponovo pogledao, kao da je rekao nešto što je odavno želeo, a nije imao prilike. Njegov sin istupi, promenjen u licu. Izgleda da starac baš ume da pogodi u srce, pomisli muklo Tremenjan, Vest, lukav borac, koji dobro proceni protivnika pre nego što napadne, a navikao da pobeđuje. Sada je jednim udarcem izbio oružje i njemu i svom sinu.

- Dobro, - reče Solijen promenjenim glasom, izbegavajući da gleda oca - pošto je to želja moje ćerke, a i moj otac je bio veoma ubedljiv, neka Sofi podje na neko vreme u vaš dvorac, dok se ova gužva sa Fersenom ne završi - okrenu se on, mada se videlo da na tu odluku nije lako pristao. - Ali, upozoravam vas, Sofi ne sme da fali dlaka s glave - završi on upozoravajuće.

Mladi grof pogleda ga u oči, ništa ne govoreći, a onda mu pridje gospodja Solijen, uperivši preteći vrh svog velikog stomaka u njega.

- Gospodine grote, poveravamo vam naše dete. Nemojte se šaliti glavom da joj se nešto loše desi kod vas. U tom slučaju imaćete posla sa mnom. Naći ću vas makar da se i u mišju rupu sakrijete.

Tremenjanu dodje smešno to upozorenje, ali kada susrete njen ozbiljni pogled, galantno joj se nakloni.

- Madam, imate moje obećanje. Hvala.

- Verujem da biste zaista učinili jedan tako užasan zločin.

- Ne odmeravaj moju snagu prema mom trenutnom stanju dečko. To što imam puno dece ne znači da ću neko od njih da ostavim zloj sudbini. Sasvim sam ozbiljna u svojim upozorenjima, imaj to u vidu.

On se uozbilji i zagleda u njeno zrelo, lepo lice obasjano majčinskom snagom i ljubavlju.

-Imaču to u vidu - povukao se.

A onda se okrenuo i pogledao u neuglednu gospodjicu Sofi koja je pokazala neobičnu spremnost da podje u njegov zamak uprkos njegovoj reputaciji nemilosrdnog zavodnika.

-Biće bolje da se što pre spremite.

-Mislio je da će ostatak porodice iskoristiti vreme dok se ona spremi da mu opet drže predavanje kako očekuju od njega da bude krajnji džentlmen. Medjutim, svi su ćutali. Gospodja Solijen sede za sto, verovatno iscrpljena događajima. Njen muž stade zaštitnički pored nje. Starac je stajao u uglu i posmatrao ga. Tremenjan baci nekoliko puta pogled na njega. Očekivao je da će nastaviti priču o njegovoj majci. Ali ovaj ništa ne reče. Iz nekog razloga Tremenjan je imao utisak da ga starac čita, da zna o njemu mnogo više nego što želi da pokaže. Možda čak u njemu vidi nešto što ni on sam nije u stanju, pomislio je zlovoljno. Nije voleo kada se ljudi prave da ga hvala.

-Verujem da biste zaista učinili jedan tako užasan zločin.

-Ne odmeravaj moju snagu prema mom trenutnom stanju,, dečko. To što imam puno dece ne znači da ću neko od njih da ostavim zloj sudbini. Sasvim sam ozbiljna u svojim upozorenjima, imaj to u vidu.

On se uozbilji i zagleda u njeno zrelo, lepo lice obasjano majčinskom snagom i ljubavlju.

-Imaču to u vidu - povukao se.

A onda se okrenuo i pogledao u neuglednu gospodjicu Sofi koja je pokazala neobičnu spremnost da podje u njegov zamak uprkos njegovoj reputaciji nemilosrdnog zavodnika.

-Biće bolje- da se što pre spremite.

Mislio je da će ostatak porodice iskoristiti vreme dok se ona spremi da mu opet drže predavanje kako očekuju od njega da bude krajnji džentlmen. Medjutim, svi su ćutali. Gospodja Solijen sede za sto, verovatno iscrpljena događajima. Njen muž stade zaštitnički pored nje. Starac je stajao u uglu i posmatrao ga. Tremenjan baci nekoliko puta pogled na njega. Očekivao je da će nastaviti priču o njegovoj majci. Ali ovaj ništa ne reče. Iz nekog razloga Tremenjan je imao utisak da ga starac čita, da zna o njemu mnogo više nego što želi da

pokaže. Možda čak u njemu vidi nešto što ni on sam nije u stanju, pomislio je zlovoljno. Nije voleo kada se ljudi prave da ga poznaju bolje od njega samog, starac nije više govorio.

Vino je odavno isparilo iz njega, opasnost je prošla i sada je bezvoljno posmatrao u šta se to uvalio. Solijenovi su mu se dopali. Hrabri, ponosni, prkosni. Zašto li onda vodi njihovu ćerku sa sobom? Danas je Fersena dobro povukao za nos. Ne treba mu više od toga. Pa šta i ako dodje da je otme. To nije njegova stvar. Nije bio siguran da li će moći da ispuni njihova očekivanja. Do sada je postojao samo jedan način njegovog ponašanja prema ženama. A nije bio siguran da li je spreman da ga menja, čak ni za njihovu ćerku.

IV

Jahači su se približavali zamku grofa Tremanjana. Posmatrao je njena uspravna ledja na konju ispred sebe. Zašto je poželela da podje sa njim? Možda hoće da iskoristi zgodnu priliku da mu se približi. Žene su se često služile raznim lukavstvima da mu se nametnu. Nesumnjivo je zgodniji i mladji od Fersena. Osim toga, on je Tremenjan. Njegov otac je bio najbogatiji plemić u kraju, kako reče njen deda. Imanje godinama nije dobro vodjeno, ali je i dalje veliko, kao i ime porodice kojoj pripada. Možda je to razlog što se otac na kraju složio da je pusti sa njim? Možda se dosetio da postoji mogućnost da njegova najstanja nerka zavede jednog Tremenjana i uda se njega? To bi možda mogao da bude razlog sto se i g-dja Solijen složila. Video je on kako g-dja Solijen budno prati svaki njegov pogled uperen prema njenom detetu. Ona je od onih majki koje bi kao lavice za svoje mlade zubima klale neprijatelje, bez obzira na damsko poreklo i fine manire, pomislio je kiselo, opet vraćajući pogled na priliku ispred sebe.

Uznemiravalo ga je zašto se tako brzo složila da podje sa njim. Da li je to znak da mu neće odoleti, kao ni mnoge druge? Dao je obećanje njenom ocu i majci. Svidjao mu se g. Solijen. Nije želeo da prekrši date obećanje. Niti da upadne u neku jeftin u bračnu zamku. Verovatno će je vratiti već posle nekoliko dana, kad mu dosadi da tera inat Fersenu. Nije baš bio voljan da se zamara tako lakim plenom. Nije želeo da prizna da je osetio poštovanje prema njenoj porodici, i zbog toga obavezu da ispuni njihova očekivanja. Ne, čak i pokuša nešto prema njemu odbiće je. Ima dovoljno žena ne ovom

svetu, ne mora da ubere svaki cvet na svom putu. Može neku i da poštedi. Gle, da nije postao dobar i bolećiv kao Šanti?

Pomisao na nju nije u njemu iyayivala nikakvo muško uzbuđenje. Nije ona bila njegov tip. Suviše detinjasta kako reče krčmarica Beti. Uz to imala je krupne, jasne oči koje kao da čitaju čoveka do poslenje skrivene misli. A on to nije voleo. Čak ni Šantiju se nije poveravao. U trenutku oseti nešto slično ljutnji. Solijenovi su ga večeras izbacili iz ravnoteže, naterali ga da odstupi od svog uobičajenog bahatog ponašanja. A to mu se nije često dešavalo. U momentu oseti staru sumnju u ljude. Da nisu sve ovo izveli da ga izmanipulišu budjenjem osećanja časti i obaveze? Možda se iza svega samo krije želja da ga dobiju za zeta? Jedno je naučio u svom životu: ne treba imati poverenja u ljude. Sebični su i koristoljubivi i uvek imaju zadnje namere. Da li su takvi i Solijenovi? '

Osetio je večeras slabost prema njima. Bili su mu simpatični. Možda su to osetili i samo poželeli da ga iskoriste? Ah, onda su se ljuto prevarili. To kod njega ne prolazi. On je taj koji koristi ljude, ne obrnuto. A mala Sofi, možda i nije tako naivna kako se čini? Možda je samo lakomisljena, pohotna ili ambiciozna kao i sve ostale žene na njegovom putu? Ako je poželela da ga predje, neće joj uspeti. Ume on i da proceni i da izbegne razne zamke, i životne i ljubavne. I sada će odmah krenuti u ispitivanje njenih namera.

On malo požuri i stiže je. Nije okrenula glavu prema njemu da vidi ko to jaše uporedo sa njom. Da li je toliko sigurna u sebe? Ili pokušava da glumi ravnodušnost? Prema njemu nijedna žena nikada nije bila ravnodušna, a mnoge su poželele da ga osvoje glumeći baš to.

- Čudi me jedna stvar. Kako to da ste tako lako pristali da podjete sa mnom? Ne izgledate naročito potrešeno zbog toga što ste se uputili u kuću najozloglašenijeg zavodnika u okolini - nije mogao da izdrži, a da je ne pita, jašući pored nje.

- Čini mi se da je tako najbolje. I vi ste sami to lepo objasnili. Fersen ih neće uznemiravati, ako ja nisam tamo - reče ona logično.

Posmatrao je njeno smireno lice. Ona ipak više nije dete. Ili je zaista naivna, u šta je sklon da po navici sumnja, ili je odlična glumica.

- Znaete, čudi me da su vaši pristali da podjete, s obzirom da će posle vašeg dolaska u moj zamak vaš dobar glas biti uništen, a time i vaši izgledi za dobru udaju, kako reče vaš otac. Vi ćete uvek biti devojka koju sam ja držao... u mom zamku - reče on tamnog pogleda.

Ona malo porumene na tu njegovu izjavu. On očigledno nije bio čovek koji će da krije svoje namere. A ni da se ustručava da dobije sve što može.

- Mislim da me to ne brine previše,

- Suviše ste sigurni u moje dobre namere. Želim da vam saopštim da i nisam tako dobar kakvim su vaši hteli da me načine. Naročito vaš deda. Moram da priznam da je odličan i strateg i taktičar. Ali ja ne padam na to. Uzalud se trudo. Ne menjam

navike i način života ni zbog koga. Ne zaboravite to. I nemojte da me opominjete da treba da se držim zadate reči da ću se dobro brinuti o vama. To me neće previše dirnuti. Ja nisam džentlmen. I ne verujem ljudima. A ni oni ne treba da veruju meni. To se odnosi i na vas. Ne znam šta ste očekivali kada ste pristali da vas povedem. Sigurno ne da vam izigravam dadilju. Moram da potvrdim da je sve što se priča o meni čista istina. Mislim da je pošteno da znate to pre nego što prodjete kroz kapiju mog zamka. Da ne kažete kasnije da niste upozoreni. Ako ste se predomislili, možemo i da se vratimo. Neću se ljutiti. Ali ako želite da nastavimo kuda smo pošli, moraćete da budete svesni svega što bi moglo da vam se desi. Moj cilj je da samo napakostim Fersenu. A vi ste mi samo sredstvo za to. I ništa više.

- Sve ima svoju cenu. I svako svoju sudbinu - odvrati ona gledajući ispred sebe. Moram da vas upozorim da baš i niste moj tip, ako ste planirali da mi se uvučete u krevet. Mada ne probiram previše, ako je devojci baš stalo da me proba. Osim toga, imam za ženidbu mnogo bolje prilike - završi on zlobno. - To Čisto da budete načisto sa mojim planovima. Ne nadajte se da ću pasti na vaše nevine oči i iznenada se zaljubiti u vas. Ali, ako želite nešto drugo od mene...

Ona ga prostreli pogledom.

- Nema potrebe da budete grubi. Bili ste veoma jasni. Verujem vam da ste... vrlo aktivni po tom pitanju. Već ste se pročuli po tome. Ali

nemam nikakve namere da vam se približim... na bilo koji način - birala je reći, trudeći se da ostane fina i smirena.

Zabavljalo ga je njeno uzdržavanje. Možda bi više voleo da ju je izbacio iz takta i da je upotrebila reci koje je prvobitno želela. Voleo je kada se ljudi iznerviraju, ogole, kada na površinu izbije svačije pravo lice, a ne ono koje žele da prikažu. Kakvo li je njeno pravo lice, ono koje krije iza beznadežno dosadne smirenosti?

- Ali možda ja vama želim da se približim. Vi ste moj ratni plen. Mislim da mi se dopada takva pomisao - unese joj se on u lice. - Sećate se, pristali ste na sve, samo da se rešite Fersena. A ja sam pošteno predočio da od mene ne treba da očekujete ništa dobro.

- Hoćete li se konačno odlučiti da li želite da se poigravate sa mnom ili vam se ne dopadam? - upita ona, ali glas joj nije zvučao previše ljutito.

- Ne morate da mi se dopadate da bih se malo poigrao ili vas imao. Zar to nije jasno? Ja se u tome ne rukovodim osećanjima. To su ženske budalaštine. Ljubav, osećanja. Gluposti. Nego... Malopre ste pomenuli da svako ima svoju sudbinu. Na kakvu ste to sudbinu mislili? Da završite kod mene, umesto kod Fersena? Mislite da unapred možete da znate šta će se dešavati sa vama? Niste bili previše uplašeni, a ni iznenadjeni ni kada smo mi stigli, ni kada sam izneo predlog da podjele sa mnom.

- Ne kažem da mogu da znam kakva mi je sudbina. Samo... osećala sam da neću završiti kod Fersena, iako je sve izgledalo bezizlazno. Zato se nisam plašila.

- Šta, znali ste da će doći pijani spasioci? - upita on ironično.

- Ne, nekako sam osećala da... će sve biti u redu - reče ona mimo. - I ne plašim vas se, bez obzira kakve mi strahote predočavali o sebi.

- Znali ste da nećete biti njegova. Možda se u stvari nadate da ćete biti moja? - naruga se on.

- To ne zavisi od vas baš toliko koliko se vama čini - reče ona - Niste vi tako svemoćni kako mislite. Umem ja da upravljam svojom sudbinom.

- Jeste li svesni da bi vas pre neku godinu spalili na lomači kao vešticu za takve reći? - upita je on skupljajući oči ali njen odgovor ga je zabavio. Nije voleo žene koje previše okoliše i zaobilaze i pokušavaju da kažu ono što nemisle. Ova je davala

zanimljive i ne baš uobičajene odgovore. I izgleda da se stvarno nije bojala. Da ti to znači da bi on trebalo da se uplaši?

- Znam da bi. Muškarci su se uvek plašili žena koje znaju šta hoće - nasrneja se ona, a on se začudi njenom veselom, spokojnom smehu. - To mi je majka uvek govorila. Da jake žene ili privuku sreću ili nevolju. I moj deda Solijen me je naučio neke stvari, kad je došao da se konačno skrasi kod nas na imanju.

- Gde vam je bio deda pre dolaska ovamo?

- O, svuda. Kaže da je mnogo ratovao za Francusku, a još više za sebe. Svašta je video i doživeo. I naučio. Pokušao je da mi prenese deo tog znanja i mudrosti.

- Treba li da strahujem od tog vašeg znanja? - upita Tremenjan sa poluosmehom.

Njen nevini izgled nije se uklapao u zastrušujuće samouverene izjave koje je upravo čuo iz njenih usta. Ona upravi svoje krupne oči u njega, a on prestade da diše od njenog pogleda, kao da ga je stegla kleštima za srce. Voleo je kada mu se to dešava sa ženama. Bilo je retko i vredelo svake sekunde. Mislio je da više ne postoji žena sa kojom može da oseti takav tren utak treperenja u stomaku.

- Ne treba. Možda vam mogu čak i pomoći - odgovori mu ona ozbiljno, a onaj trenutak nestade. On se odmače.

- U čemu to da mi pomognete? - upita on hladno. Ne treba joj dozvoliti da pomisli kako joj je previše dozvoljeno zato što je jednom na kratko zadrhtao od njenog glasa ili pogleda.

- U onome što vas muči - reče mu ona opazivši povlačenje.

Okrenula se i gledala sada ispred sebe, pitajući se da nije preterala. Nije izgledao oduševljen njenim mudrovanjem. Kao ni ostali muškarci, osim ćaknutog Fersena. Svi oni vole da je devojka lepa, naivna i umiljata. I da ne pametuje previše.

On zastade da je propusti. Previše je sebi dozvolila, a on to ne oprašta. Sada je išao iza nje, namršten i zlovoljan. Šta to ona priča o pomoći. Zar ona ide kod njega zato što misli da će njemu trebati njena pomoć? Kakva pomoć? Šta to njega muči? Čemu ona može da mu pomogne? Pa on ima sve što se poželeći može! Ima imanje, ženu koju god poželi, bilo šta... Balavica, misli da je mnogo pametna. Samo je drska, što je nedopustivo. On srne da bude drzak I bezobrazan, ali prema njemu su svi med i mleko. I ne treba njemu

nikakva pomoć. Pogotovo od nje, glupače male, namrštio se zlovoljno.

Tako su jahali u namrgodjenoj tišini vise od pola puta kad Šanti, koji je išao prvi, zastade. Tremenjan smesta dade znak. U pravom trenutku, jer iz obližnje šume ispadoše napadači i jurnuše prema njima. Napad je bio munjevit i dobro smišljen, razmišljao je dok je prihvatio borbu. Nije bio previše iznenadjen. Ni on, da je na Fersenovom mestu, ne bi tek tako odustao i priznao poraz. A naročito se odrekao nečega što toliko želi. Dok se borio sa njima, on primeti kako jedan grabi uzde Sofinog konja i povlači je u šumu. Ona se odupirala i udarala ga po ruci. Raspalio je svog napadača i pojurio za njima. U trenutku kad ih je skoro stigao, njen napadač vrisnu i odvoji se od nje. Na mesečini bijesnu sečivo u njenoj ruci.

- Jeste li dobro? - viknu on prilazeći.

Razbojnik je već odustao i dao se u beg, isto kao i većina njegovih prijatelja.

- Ja jesam, ali konj mi je povredjen - reče ona.

Zaista, njen konj nije izgledao najbolje. On je zgrabi, lako kao perce i prebaci ispred sebe. Zvuci borbe su već su jenjavali, ali on pozva svoje ljude da ne ganjaju napadače koji su i se razbežali po šumi. Već su bili blizu kuće, i nije imao želju da odugovlači povratak. Svi su bili umorni. Ovo je bio dugačak dan.

- Je li vam udobno ovako? – upita je on pomažući joj da se smesti ispred njega

- Ne baš. Čekajte da prebacim nogu.

Ona prebaci nogu i sad je sedela ispred njega na tesnom sedlu, da je mogao da oseti svaki milimetar njenih ledja i zadnjice. Srce mu je još ubrzano udaralo od malopredjašnje borbe. A sada još i od njene blizine. Ipak je ona žensko, to se ne može sporiti. On spusti ruku oko njenog struka, prisnije nego što je bilo potrebno.

- Nadam se da nećete upotrebiti svoj bodež na meni? - Šapnu joj on u uvo, osećajući kako ga golica po licu njena kosa.

- Ako budete dobri i ne stavljate ruke gde im nije mesto - uzvratila ona okrenuvši se malo da je bolje čuje, a njemu udari u nos njen miris.

Kako mu je glava bila blizu nje, skoro da je prislonila obraz uz njegovo lice. Kad oseti njegov nos i usne uz sebe, ona brzo odmače glavu. Pokušala je da pomeri njegovu ruku od sebe, ali on je još

čvršće steže. Osmehnuo se njenom slabom otporu. Možda ovo i nije loša ideja, dovesti je u svoj zamak. Ali mala je ipak tigrica jako izgleda, kao devojčica. Drži sakriven bodež i još kako ume da se odbrani. Biće ovo avantura puna iznenadjenja. Voleo je žene koje umeju da iznenade. Možda mu sledećih nekoliko dana, koliko planira da je zadrži kod sebe, bude čak i interesantna. Možda uspe da mu zadrži pažnju i nešto duže od toga. To ni jednoj u skorije vreme nije uspelo. Nedostajala mu je ta neizvesnost, želja, interesovanje za neku ženu. Sve se svodilo na isto. Nadmudrivanje i izbegavanje zamke.

* * *

Bližilo se svitanje kada se zamak konačno umirio. Bio je ovo baš dugačak dan, pomislio je Tremenjan. Već se spremio za spavanje u svojoj sobi, a onaj osmeh još mu je titrao na usnama, kao i sećanje na njeno toplo telo priljubljeno uz njegovo. A naročito iznenadjenje kada je shvatio da se sama oslobodila napadača. Nije mu se skoro desilo da ga neka žena iznenadi. Nije ona baš tako bezazlena kako se činilo. On neočekivano uze svećnjak i tiho podje niz hodnik. Naredio je da je smeste u lepu sobu blizu njegove, mada ne u onu u kojoj su odsedale njegove uobičajene gošće. Mogao bi neke noći pijan da bane, zaboravljajući da nije neka ljubavnica u pitanju. Želeo je da pokuša da izigrava pristojnog domaćina. Bar neko vreme. Bar do sutra. Bar dok ne odluči šta će sa njom.

Polako je otvorio vrata njene sobe. Gle, nema naviku da se zaključava. Još bolje. Jagnješce nije naviklo da bude okruženo vukovima, mažena i pažena u svom toplom domu. Ako, i on bi voleo da je mazi pazi.

Zastade kad ju je spazio. Bila je ledjima okrenuta, samo u podsuknji nagnuta nad laborom gde se umivala. Vidi, vidi, jagnješce voli čistoću. To mu se dopadalo. Mogao je da vid krivinu njenih ledja i grudi pod svetlošću sveće. Kao i nekoliko sićušnih kapljica vode koje su kiiznule niz glatku kožu.

Uspravila se i dohvatila tanku spavaćicu sa kreveta. Zadrhtao je kad je podigla ruke i i izvila se navlačeći je preko glave, a onda se sagla da smakne podsuknju. U tom trenutku kao da je opazila svetlost njegove sveće. Zgrabila je peškir kojim se brisala i stisla ga

ispred sebe uzmaknuvši jedan korak, gledajući ga svojim ogromnim tamnim očima. Osmehnuo se.

- Došao sam samo da vidim kako ste - reče on drsko je gledajući.

- Dobro sam, hvala. I laku noć - reče mu ona odsečno.

On se glasno nasmeja, odmerivši je od glave do pete, kao da hoće da joj da na znanje da može da vidi šta skriva ispod tanke spavaćice. Ona sva pocrvene. Valjda mu neće pasti na pamet da joj prilazi. Osmotrla je po sobi glavne pravce za bežanje. Nema smisla da mu odmah razbije glavu, još prve večeri. Ipak je on njen spasilac. Bar bi to trebalo da bude.

- Laku noć i vama. I prijatni snovi- galantno je pozdravio i izašao smejući se. Ona pritrča i namače rezu za njim. Opet se začu njegov smeh iz hodnika. Naslonila se na vrata sa unutrašnje strane. Prijatno su hladila. A ona je bila sva vrela. Polako je prešla preko sobe i bacila se na krevet, posteljina je bila hladna i prijatna.

Okrenula se na drugu stranu. Nije bila umorna iako je već bilo kasno. U stvari, uskoro će svanuti. Ona zbaci pokrivač sa sebe. Zar ju je njegov dolazak toliko uznemirio i uzbudio da ne može uopšte da zaspi? Zatvorila je oči. Ali onda je opet osetila njegovu ruku oko svog struka. Zamislila je da je on to grli, a ne samo pridržava da ne padne s konja. Opet se okrenula. Treba da se smiri. Počela je duboko da diše. Mora da spava. Da pregura noć, a ujutru će ga opet videti. Njegove svetlucave, tamne oči. Njegove podrugljive usne i bele zube, njegovo ispijeno, namučeno lice koje iza grubosti skriva veliku patnju. Njegove duge prste i spretne ruke koje mu svakodnevno spašavaju život i ludu glavu.

Tačno je znala da je ovakav postao. Baš tako ga je zamišljala ovih desetak godina od kad ga je poslednji put videla. Tada joj se zauvek urezao u sećanje lik bledog, nesrećnog dečaka, a sada je taj dečko već čovek. A ona gošća u nje- govom zamku. Ili zarobljenica? Osmehnula se i utonula u san.

V

Ustao je prilično rano s obzirom na noćasnje uzbudljive doživljaje, pitajući se kako će se ona ponašati. Naredio je da joj odnesu nekoliko novih haljina. Uvek ih je imao u rezervi, bilo za poklone, bilo za pozajmicu gošćama. Već ju je procenio kao osobu koja je efikasna i odgovorna i ne polaže mnogo na prenemaganje. Pitao se

samo kako će reagovati na njegovu noćashnju posetu. Da li će se uvredjeno duriti, ili koketirati, ili...

Ušla je u trpezariju ubrzo posle njega, obučena u jednu od haljina koje je našla u ormanu. Bilo mu je drago što ne tera inat noseći one svoje stare krpe. Voleo je lepe, doterane žene pored sebe.

- Drago mi je što vas nisam mnogo čekao - rekao joj je odmah, pridržavajući joj stolicu.

- Pretpostavila sam da ćete biti gladni, pa nisam htela da predugo trpите - osmehnula se na njegovu primedbu.

On je osmotri. Tamne oči i kosa nemamo skupljena u ležernu frizuru. Kao što je i njeno opušteno ponašanje prema njemu. To ga je kopkalo iznad svega. Nije izgledala uvredjena, niti je pominjala njegovu sinoćnju posetu. Sada, na dnevnom svetlu, nije mu više izgledala tako neugledna i detinjasta kao juče kada ju je prvi put video. Jeli su u tišini i on opazi da i ona njega krlšom posmatra.

- Pa? Kako vam izgleda ono što vidite? - upita on zadovoljno se protegnuvši kada je ulovio jedan njen pogled.

Znao je da se dopada ženama, nije morala da mu potvrdi. Ona se osmehnu. Njene oči i taj osmeh kao da su pripadali nekoj mnogo zrelijoj, mudrijoj osobi od njenih osamnaest godina.

- Jeste li zadovoljni svojim domaćinom? - upita on kao osoba uverena u svoju neodoljivu privlačnost.

- Vi baš uživate u svojoj ulozi zločestog dečka? - uzvratila ona pitanjem, a on se uspravi na stolici, malo iznenadjen odgovorom.

Očekivao je stidljivo spuštanje pogleda i rumenilo na obrazima, možda krišom praćeno pogledom koji pazi na njegovu reakciju.

- Mislite da uživam u ovome? - podigao je obrvu, praveći se da je iznenadjen.

- Naravno da uživam. Zašto biste se onda ponašali tako? Niko vas na to ne prisiljava.

- A vi baš uživam u svojoj ulozi male pametnice? - upita on svadljivo, a ona se slatko nasmeja. Na kraju se i on osmehnu.

- Nisam baš onakva kakvu ste očekivali?

- Pa... moram da priznam da i niste.

Da pogadjam... Pretpostavljali ste da sam lepša, detinjasta naivka iz fine kuće, i pitate se čime sam toliko očarala matorog Fersena da

postane onoliko nerazuman i lud. To se i ostali čude.

- Zaista se pitam.

- E, na to pitanje nemam odgovor. Što sam grublja, što ga više odbijam, on je sve uporniji. Čini mi se da su mu fine, meke, doterane dame dosadile. Ili u meni vidi nešto više, što samo on zna. Ima on u vezi sa mnom neku svoju fiks ideju.

- Predstavili ste sebe kao pravu divljakušu - reče on. - Mislite da će to pomoći da mi se dopadnete?

- Nemam tu ambiciju da vam se dopadnem. Ne znam zašto ste toliko uplašeni - stavila je parčence sira u usta.

- Ja...? Ja uplašen? - prenerazi se on toliko da je izgledalo preterano.

Ali ona ga je gledala kao da je njegova reakcija bila predviđena,

- Da. Uveravam vas da nemam nameru da vam se uvlačim u krevet, to smo odmah raščistili. I molim vas da ni vi to ne pokušavate. Da ne bi bilo problema.

- To bi trebalo da bude pretnja? - osmehnuo se.

- Samo upozorenje. Ja nisam toliko bespomoćna kao što ste možda pomislili u prvom momentu. Kažite mi, molim vas, šta biste uradili da se ja nisam pojavio noćas, i da je Fersen uspeo da vas odvede u svoj zamak? - upita on nalaktivši se. - Da li biste i njemu upućivali ovakva upozorenja da se drži podalje od vas?

- Ne želim da razmišljam o tome. Sada i nema potrebe.

On nastavi da jede. Iritiralo ga je. Što ni razgovor nije išao u pravcu u kom je očekivao. Kao što ni ona nije bila osoba kakvu je očekivao.

- Da, da. Znam. Znali ste da će se niotkuda pojaviti princ na belom konju i spasiti vas.

- Zašto lupati glavu nad nečim što se nije desilo?

- Vi ste uvek tako spokojni? Nikad se ni oko čega ne brinete, ne strepите...?

- Zašto bih unapred brinula, kad možda nema potrebe za to - osmehnula se, ali je znala da ga iritira njena smirenost. To je dobar znak, što želi da razgovara sa njom, iako ga nervira njeno ponašanje.

Već su bili pri kraju kad mu sluga pridje i šapnu mu nešto. On je pogleda pa polako ustade.

- Oprostite, moraću da izadjem na trenutak. -
- Je li to nešto u vezi sa Fersenom? - upita ona dižući pogled. - Jer ako je došao po mene, da želim da ga vidim, ne bih sada bila ovde.

- Da mu prenesem taj vaš odgovor? - osmehnu se on šturo.

- Slobodno. Ne želim da ga vidim. Može slobodno da ide.

- Narediću da ga ljubazno otprate sa kapije.

Gledala je za njim dok se gipkoi brzo kretao ka vratima. Fina, opasna ironija bila je njegov normalan način izražavanja. Pitala se koliko je tačno u životu morao da pati da bi je tako izoštrio. Odmah se vratio i ponovo seo za sto.

- Pa, gospodjice Solijen, voleo bih da čujem sada i vašu priču.

- Kakvu priču?

- U vezi sa svim ovim.

- Sve ste čuli sinoć. Nema šta tu da se priča. Ne želim da se udam za Fersena i gotovo.

- Teško da bi posle ovoga želeo da še oženi vama.

- Još bolje. Ne želim više nikada da ga vidim - nije se mnogo uzбудjivala.

- Ne mislim na to. Teško da će biti voljan da vas uzme kao ženu posle vašeg boravka kod mene. Nisam ništa rekao da vas više neće želeti kao... ljubavnicu.

Ona mu uputi oštar pogled. Ne srne mu dozvoliti da je olako shvati. Zabavljao ga je taj prizor, njeno nežno lice, kao u devojčice, tako namršteno. To je davalo neku uzbudljivu i zabavnu notu ovoj situaciji.

- Čudi me kako niste uspeli da ga uplašite i oterate takvim opasnim pogledima - dodao je jedva skrivajući osmeh.

- Je li se vi to meni podsmevate? - upita ona pomalo ljutite, a on samo što se ne nasmeja.

Počeo je da shvata Fersena. Bilo je u njoj i dečije ljupkosti, i samou-verenosti i moći odrasle žene. Energija koja je izbijala iz nje kao da je upijala svu pažnju posmatrača. Možda i nije iepotica kakva je bila njena majka, ali ima u sebi nešto... nije znao kako to da nazove. Nešto što pleni, privlači, što čini da izgleda kao mačka, koja bi se snašla bilo gde da je bacite. Njena neposrednost, nedostatak straha sa kojim se suočavala sa neprilikama verovatno bi joj i na kraljevskom dvoru doneli zavidnu poziciju.

- Samo malo. Sve vreme se pitam kako je onakav raskalašan, zasićen čovek uspeo da se tako zaludi jednom devojčicom.

- Ja nisam devojčica. Imam osamnaest godina.

- Ma, nemojte? Ja sam mislio da nemate više od petnaest.

Ona ga opet oštro pogleda, a on se zasmehuje. Beli zubi bljesnuše na njegovom preplanulom licu. To je bio tako neobičan prizor da ona zaboravi na ljutnju.

- Šta je bilo, ne ljutite se više na mene? - primeti on njen pogled.

- Nisam vas nikad videla da se smejete. To je sve - reče ona i nastavi sa jelom ne gledajući više u njega.

Već se previše brzo odljuti. Nema smisla da on odmah primeti koliko kratko traje njena ljutnja na njega. Može da umisli svašta. A njoj će biti sve teže da ga razuverava. Nije samo Fersen razlog što je odmah pristala da podje sa njim u

njegov zamak. Razlog je i sećanjem onaj susret na usamljenoj putanji pored reke. Na susret sa ljutim, nasrećnim dočnikom crnih grozničavih očiju koji izgleda kao da je sam na svetu, kao da mu teška patnja razara srce i razum.

- Što, nezamislivo je da se djavoli smeju? Treba samo da keže svoje oštre zube? - pokazao joj je te svoje oštre zube u osmehu.

- Lepo vam stoji kad se smejete. Ali sarkazam će vam uskoro uništiti volju za smehom ako ne budete pažljiviji.

- A vi se veoma brinete za moju dobrobit? Da me ne pojede moj sarkazam?

Ona na trenutak podiže pogled i opazi njegove iskričave, opasno privlačne oči i bele zube u vučijem osmehu.

- Pa... moram da se brinem. Vi nekako ispadoste moj spasilac, zar ne?

- Hm... u pravu ste. Kakva ironija - reče on gledajući je netremice. Kažete, svoju ste filozofiju naučili od dede, nekadašnjeg avanturiste?

Zaista mu je postajalo sve jasnije zašto se matori Fersen zagledao u ovo devojčice. Krupne, naivne oči krile su veliku mudrost u svojim dubinama. Činilo se da ispod mirne površine njenog izgleda i ponašanja, ključaju uzavreli nepoznati virovi, potpuno neočekivani i snažni u odnosu na njenu mladost i životno neiskustvo.

- To ste zanimljivo deflnisali. Moglo bi se tako reći - živnu ona na starčev pomen. To je očigledno bila tema koju je volela. Kao što

je volela

i svog mudrog dedu.

- I? Šta vas je to deda naučio? U stvari, više me zanima šta to vi meni možete pomoći. To ste mi sinoć pomenuli. S obzirom da meni pomoć jedne devojčice apsolutno nije potrebna.

Ona ga pogleda. Nekoliko trenutaka njihove oči vodile su nemu bitku pogledima. Gle, kako jaku volju ima to dete, pomisli on i prvi skrenu pogled.

- Moraćete da sačekate na odgovor ako vas interesuje - reče ona.

- Je l' da? A zašto? Možda zato što i nema odgovora?

- Ne, nego vi niste spremni - reče ona mimo prinoseći čašu usnama, a on ostade zatečen prizorom kako se oročavaju sitnim kapljicama vina, koje ona hitro pokupi jezikom.

- Dobro, sa vešticama ne želim da se raspravljam - reče on odvrćući pogled od nje. Ako ne bude pažljiv, ta mala veštica može mu zapržiti čorbu, kako ni jedna druga nije. Iz nje je isijavata koliko nevinost, toliko i moć da i zarobi i pokori bilo kog muškarca.

Verovatno je tom svojom tobožnjom naivnošću i zavela Fersena.

- Ako mislite da ćete me zavesti - svojim pričama kao Šeherezada, moram odmah da vas upozorim da ja sa ženama razgovaram na drugačiji način. Možete se zabavljati u dvorcu, ali ne izlazite izvan zidina. To vam je preporuka, nije zapovest. Već san dovoljno učinio za vas - reče on ustajući.

- Znam. Neću se udaljavati. Nisam glupa naivka, ne zaboravite.

On izadje iz trpezarije. Dobro je neće se glupo ponašati ni izlagati se riziku. Ali ta njena mudrost i pitomost išle su mu na živce. Zašto je tolike forsira, kad je već video da ume da se vrlo spretno služi bodežom. I da ljutito odgovori na provokaciju. Moraće da pripazi, inače će završit dezorjentisan i sludjen kao Fersen.

Posle ručka udje on u salon i zateče Sofi i Šantija zanete u razgovoru. Neka iznenadna, neprijatna pomisao štreću ga posred srca. Njih dvoje prestadoše da pričaju. On sakri povredjenost. Namemo nije došao na ručak, poručivši da ga ne čekaju. Želeo je da joj da na znanje da on upravlja situacijom, da nije nestrpljiv da je vidi ponovo. Sad pomisli da je ipak trebalo da ruča s njima. Da li su ceo dan proveli zajedno? Sami?

- Gospodjice Solijen, imate posetu - reče on prilazeći i ne mnogo ljubazno.

- Ko je to? Ako je opet Fersen, neću da ga vidim...

- To je njegova svetost, otac Žulen.

- O, nije valjda. Sada je njega poslao - ustade ona nestrpljivo.

- Ako želite, možemo i njega da oteramo - reče Tremenjan hladno, dok mu je sećanje na maiopredjašnji prizor kako razgovara sa Šantijem jelo srce. Šta je to sa njim? Zar će biti ljubomoran na svog najboljeg prijatelja i na ovu... ovu balavicu koja nema pojma o životu, a misli da je najpametnija i da ga je smotala za samo jedan dan? Neko nepoznato, neprijatno osećanje kidalo mu je srce. I išlo na živce.

- Ne. Primiću ga. Nadam se da posle ovoga Fersen neće nikog više slati da mi dosadjuje. Uvedite ga.

- Hoćete ovde da ga primite? Pred nama? - podiže on obrvu, Šanti je ćutao.

- Zašto da ne. Možete i vi da čujete šta ću mu reći. I bolje bi vam bilo da sve potvrdite - upozori ona.

- Dobro, pozovite Žulena! - viknu on sluzi. Kad baš hoće zabavu, pružiće joj je.

Udje pročelavi sveštenik.

- Gospodjice Solijen... - zalete se on prema njoj, pa pri meti da nije sama .

- Grofe Tremenjan! Zahtevam da odmah pustite to dete!

- Pardon! Nešto ste se zabunili. Ona ovde nije protiv svoje volje. Sama je htela da dodje. Evo, pitajte je - pobuni se Tremenjan, ali ne naročito uznemiren.

- To je istina, oče. Ne želim daidem odavde. A grofu Fersenu poručite da neću biti njegova, i da ne šalje više nikog ovamo po mene.

- Dete. Ti si jedna nevina, zabludeia duša. Podji sa mnom, još nije kasno da se spasiš iz kandži ovog djavola poče posetilac.

- Ali, gospodine, nije trebalo da se mučite i dolazite. Već je kasno za to.

- Kako... kasno? Ja nisam čuo tako - okrenu se Žulen prema Tremenjanu besno ga fiksirajući pogledom. Ovaj nezainteresovano sleže ramenima. Nije želeo da se meša. A ianimalo ga je šta će

dalje da bude. - Vi ste... već postali njegova ljubavnica? - zareža Žulen, streljajući opet pogledom onog u čošku.

- To više nije ničija tudja briga. Zašto vas to zanima? To je moja lična stvar - javi se devojka.

Tremenjan je ćutao i slušao. Ono neprijatno osećanje od malopre počeo da se topi. Šta li je sada smislila? Sama sebe optužuje pred svedocima.

- Glupa devojko! Taj probisvet i pokvarenjak će vas odbaciti kao staru krpu kad vas se zasiti. Mogli ste da postanete grofica Fersen. Kako ste mogli tako brzo da mu podlegnete! Za samo jednu noć! Jadna, zabludela devojko!

- Pa, vi već znate kakav glas bije grofa Tremenjana. Da je neodoljiv. Zašto bih ja bila izuzetak? - odvrati ona malo izazovno i nestrpljivo.

- Glupačo! Kad vas odbaci valjaćete se u blatu, ali niko vas neće hteti. **Ni** jedan tako dobar i velikodušan gospodin kakav je grof Fersen.

- Draže mi je ovakvo blato nego Fersenovo zlato - reče mu ona hladno i izadje iz sobe podignute glave.

Žulen ostade da se tresu. Tremenjan sleže ramenima, kao da kaže "šta se tu može" i pokaza glavom stražaru da otprati posetioca.

- Prokietniče, - okrete mu se Žuien - već si stigao da je smotaš! Truležu jedan pokvareni...

- Čuli ste damu. Ništa više nema da se doda - reče on i izadje za njom.

••

Zatekao ju je kako stoji pored prozora u trpezariji. Okrenula se kad je ušao i prišao joj.

- Je li otišao? - upitala je.

- Dao sam znak da ga otprate.

- Dobro, hvala vam.

- Nema na čemu, zaista nema. Ali ne znam zašto ste mu rekli da je nešto bilo među nama. To je bilo vrlo interesantno. Šta se krije iza te vaše male laži? Želja da ne bude samo laž? - prišao joj je bliže, zagledajući se u njeno još uvek zažareno lice.

- Ionako svi misle da ću biti vaša, da me nećete tek tako čuvati ovde, Baš neka se jede malo skot pokvareni. Valjda će me posle

ovoga ostaviti na miru.

- U jednoj stvari je u pravu. Niko vas neće hteti posle ovoga, čak i ako ništa ne bude medju nama.

- Pa, šta?! To mi nije važno.

- Svakoj devojci je važan obraz, jer se ukaljan teško pere.

To nije ni vaša briga, kao ni njegova. - okrenula se od njega.

- Biće ako zaista naumite da mi se bacate oko vrata. Upozoravam vas da bez obzira na sve, nemam nameru da se ikada vama oženim, niti da preuzimam takvu vrstu odgovornosti za vaš ukaljan obraz. Je li to jasno? Ili treba da ponovim? Žene, iako ponekad pametnije od mnogih muškaraca, ne mogu da shvate jednu tako jednostavnu stvar. Da ja nemam nameru da pristanem da se ženim, i da me neće dobiti. Čast i nevinost me ne rukovode u životu upozori je on.

- Ne bojte se. Nemam takve namere - reče mu ona hladno, dignute glave.

Iz ko zna kog razloga, on oseti kao da ga je nasamarila. Možda ga je ipak samo lepo iskoristila da je spasi gneva odbijenog proscia? A on je upozorava kako je on sam opasan i neodoljiv. Možda ona, u stvari, ima nekog sasvim drugog u planu?

- Prešli su u salon, gde ih je čekao Šanti, ne komentarišući malopredjašnju scenu. Tremenjan je seo u svoju fotelju, namrgodjeno slušajući njihovo prilično ljubazno ćeretanje, i počeo da ispijaja čašu za čašom. Već im je pružio priliku da sami provedu prepodne. Zar se nisu tada dovoljno ispričali? Već se približava veče, a oni ne mogu siti da se napričaju.

- Kažite mi, kako to da ste odbili Fersena? Pa čak i da vam se nije dopao, on je veoma bogat. Oprostite na primedbi, vaše finansijsko stanje nije baš najsajnije... Čudi me vaš stav. - upita je Šanti.

Tremenjana kao da su potpuno zaboravili. Bar se on tako osećao.

- Mislite, zašto nisam pristala da mu se prodam? - reče ona, - Pa, nije mi najvažnije da se valjam u zlatu i svili. Ima mnogo važnijih stvari od bogatstva.

- Znam, ali možda nećete imati više takvu priliku. Naročito posle ovoga - reče Šanti ozbiljno, - Mislim... - zbunio se - mi ovde znamo da ste vi još uvek... kako da kažem... devojka... ali drugi će misliti drugačije, naročito posle ovoga i tako...

- Ne brinite se zbog toga. Za sada mi je jedino od značaja da je moja porodica bezbedna i na sigurnom. Kao što sam i ja - reče ona bacivši pogled na sve namrštenijeg Tremenjana.

Šanti ga takodje pogleda, pa se nespretno uspravi i pozdravi ih, udaljivši se, kao da se dosetio da je možda višak. Ostadoše samo njih dvoje, iako je bilo leto, velike prostorije u zamku bile su predveče hladne. Ona se približi vatri, bacivši iskosa jedan pogled na njega..

Zurio je ispred sebe, praveći se da je ne primećuje. Zašto i da je primećuje, kad joj je baš zabavno sa Šantijem, razmišljao je nadureno, osećajući kako ga vino hvata i muti mu misli. Već mu je bilo teško da shvati zašto je uopšte ljut na nju. To je nešto u vezi njenog prokleta dobrog raspoloženja. Podigao je krišom pogled prema njoj. Bolje da nije. Onda ne bi video njen blistavi profil, belu kožu koja se presijava kao da isijava zrake sunca iz sebe. Fina linija njenog vrata ulivala se u nežni dekolte. Ova haljina mu je bila poznata. Znao je kako se otkopčavaju sitni dugmići na leđjima... Neki trnci počеше da ga bockaju niz kičmu, dok mu je krv brže strujala. Osmatrao je njen izrez oko vrata. Nije očekivao da će mu se dopasti ono što vidi. U toj haljini nije izgledala kao devojčica, morao je da prizna

Ona se okrenu i uhvati njegov pogled. Odelo mu postade tesno kad vide nežno rumenilo kako se širi njenim obrazima. Odmakla se iz njegovog vidnog polja, ali bilo je kasno. On ustade iz fotelje i stade pred njom, blago se ljuljajući.

- Pa, gospodjice? Možda ćete dobiti ono što želite - reče približivš joj se, sa vučijim osmehom na licu, a ona se odmače jedva приметnim korakom. - Kad ste već javno objavili, šteta je već najavljena. I sami ste priznali da mi ni jedna žena ne može odoleti.

- To je bilo... samo iz želje da ga iznerviram - reče ona odmaknuvši se još jedan korak.

- Nije joj se dopadao grozničavi sjaj iz njegovih pomalo divljih očiju. Vino ga je uhvatilo, to joj je odmah bilo jasno.

- Ma je l' istina? – podsmešljivo reče on. - Hoćete da kažete da nisam neodoljiv? Da se jedino vama ne dopadam?

- Previše ste popili - reče ona gledajući ga u oči, kao da hoće da ga ubedi pogledom.

On zastade u opasnom približavanju, proučavajući je. Nešto ga je zbunjivalo u njenom ozbiljnom pogledu, nije mu dalo da nastavi,

- Ali vi ste pristali na ovo kad ste dali saglasnost da dodjete ovamo. Znali ste u šta se upuštate. Ja nisam cvečka. Već sam vam rekao. A ni vi niste imuni na moj šarm. To ste rekli preda mnom. Dobro sam vas čuo. Prema tome...

- Plašila sam se da ste postali ovakvi.

- Molim? - zastade on, ne razumevajući njene reči.

- Kažem, bojala sam se da ćete ovako završiti. Ono što ste preživljavali od rođenja ostavilo je neizbrisive tragove na vama.

Zbunjeno je zurio u nju, mršteći se. Da li je to neki novi način da izbegne njegov zagrljaj? Popijeno vino nije mu pomagalo da razbistri misli.

- Sećam vas se kad smo bili deca. Vi ste bili već veliki dečko. Ja sam još bila devojčica. Videla sam vas prvi put pored reke, kako bacate kamenčiće. Niste baš izgledali i srećno.

- To ste bili vi? - reče on, na trenutak mu se razbistri u glavi - Setio se devojčice tamne, i zamršene kose i velikih, bistrih očiju.

Sreli su se na uskom puteljku kad je on konačno rešio da se vrati kući. Bio je besan celog tog dana, i prethodnog, i narednog, ali oči te devojčice kao da su ga za trenutak izvukle iz tamne kaljuge u kojoj se još tada gušio.

- Setili ste se - tiho se nasmeja ona. - Mislila sam na vas sve ove godine. Da li ćete uspeti da se izborite sa svojom nesrećom. U molitvama sam bila uz vas. Drugačije nisam mogla da vam pomognem.

- U čemu da mi pomognete? - opet se namršti on. Ovo nisu biti razgovori koje je on voleo. On nikakve razgovore nije voleo. Sa ženama je on drugačije razgovarao.

Naslušala se ona ovih meseci o njemu svakakvih priča, ali ona je još u njemu videla onog nesrećnog dečaka. Ništa se nije promenilo. Crna nemirna kosa, prkosne oči koje iza besa skrivaju patnju, sve je i dalje bilo tu, samo sada mnogo tvrdokomi- je i teže.

- Znam zašto ste takvi. I iskreno mi je žao zbog toga. Mada mislim... mislim da ne mogu da vam pomognem. Ne kada vi ničiju pomoć ne želite. A možda je čak i kasno za nju.

Zurio je u nju nekim tupim pogledom, kao da je prvi put vidi. Više nije bila primamljiva devojka za osvajanje. Sada je bila neko ko se usudio da mu se približi više nego što je bilo dozvoljeno.

- Idite sada - reče on jedva čujno.

Ona htjede da mu još nešto kaže, ali se predomisli. Dovoljno je bilo. On se okrenu od nje i nasloni na kamin, kao da je više ne primećuje i kao da ne želi više da zna za nju. Polako je otišla do svoje sobe. Cela kuća bila je mirna. I ona se osećala iscrpljeno. Ali sutra će valjda biti bolje. Oluja pročisti i vazduh i osećanja.

VI

Nije ga ujutru zatekla u salonu. Prešla je u trpezariju. Stajao je pored prozora i nije se osvrnuo kad je ušla. Ona mu pridje.

- Dobro jutro.

On se okrete i pogleda je. Crni kolutovi oko očiju govorili su da nije imao laku noć.

- Bili ste vrlo ubedljivi sinoć.

Ona ga pogleda. Nije želela da previše čačka po starim ranama.

- U svom nastojanju da me se rešite. Veoma ste sposobni da odbranite svoju čast. Skidam vam kapu na tome. Nisam očekivao da se u vašoj dečijoj pojavi krije takav um i dosetljivost. Otreznili ste me u trenutku.

- Nisam vam to rekla samo da bih se odbranila...

- Još gore. Znači da već imate formirano mišljenje o meni, mom životu, detinjstvu i preporuke šta treba dalje da radim.

- Nisam želela da vas uvredim.

- Ne treba mi ničije sažaljenje.

Pogotovo ne vaše. Vi ste više za žaljenje nego ja. Ne znam šta zamišljate.

- Oprostite, možda i jesam rekla to namerno da vas odvratim od sebe. Žao mi je ako vas je zbolelo.

- Možda je bolje da vas vratim kući. Poslaću pojačanje da vas tamo čuva. I opovrgnuti vaše tvrdnje da ste... postali moja ljubavnica.

- Neću da idem - reče ona čvrsto, a on se trže na njene reči.

- Nisam vas pitao da li želite, šaljem vas kući. To je moja konačna odluka.

- Ali ja neću da idem. Samo ako me odnesete na silu.

On joj pridje jedan korak, kao da hoće da joj pokaže kako će je vratiti i protiv njene volje, ali zastade. Lice mu se iskrivi u jedan bolan izraz.

- Ovo vam je poslednja prilika da se iščupate iz mojih kandži. Upozoravam vas. Ja sam pijan svako več. Sledeći put me nećete zaustaviti nekim jeftinim trikom. Vi dobro znate kakav me glas bije. Vi da znate da sam i gori nego što se priča.

- Ne brinite vi za mene. I sami ste priznali da umem da se brinem o sebi.

- I nemojte da mislite da sam ja neko kog treba sažaljevati - reče on a oči mu opasno bljesnuše.

- Sažaljenje i saosećanje nisu isto. Baš ste tvrdoglavi. Nije ni čudo što vas ljudi ne vole, kada ih odbijate od sebe - naljuti se sad ona, mada nije želela da bude gruba.

- Boga mu! Pa vi ste stvarno ubedljivi! - podrugljivo uzviknu on. Uporno izigravate doktora! Nema potrebe za tim, sada nemam nameru da vas napastvujem. Možete da budete mirni.

Ona ga prekorno pogleda.

- Vi dobro znate da sam u pravu. I nemojte da se pravite gorim nego što ste. Niste ni glupi, ni površni kao što želite da se predstavite.

On se kiselo osmehnu.

- Baš ste uporni. Mislite da ćete me dirnuti ili osvojiti time što u meni vidite nešto čega nema.

- Sigurna sam da sam u pravu- reče mu ona ozbiljno, a on se utiša.

- Nema u meni toga što vi vidite. Varate se.

- Niste tražili. Lek za našu dušu nalazi se u nama samima. Čovek često traga za nečim što mu treba, a ne shvata da to već ima u sebi. Kad to uoči, može da postigne mir i ravnotežu i da resi svaki problem.

Gledao ju je i slušao i nije mogao da veruje da i dalje stoji pored nje i gleda je i sluša. Na kraju se okrenu.

- Hajde da doručujemo. Ne mogu da slušam te vaše teorije na prazan stomak.

Ona poslušno pridje. Jeli su neko vreme u tišini, obuzdavajući se da bace kradomični pogled jedno na drugo.

- Htela sam o još nečemu da razgovaram sa vama.

Pa, izgleda da je to samo vama dozvoljeno. Svi mi se ostali sklanjaju s puta kad sam ovako raspožen.

- Tiče se vašeg prijatelja Šantija.

- Oooo! - on je pogleda stisnutih očiju.

- Želela bih da ga pustite da ide kući.

- Ma nemojte. Otkud vam to? Je l' vam to on tražio? - reče on ne pokazujući da mu je laknulo.

- Ne, on ničim nije pominjao tako nešto. Ali razgovarali smo juče... O njemu, o vama...

- Pa? Do kakvog ste inteligentnog zaključka došli?

- On je dobar čovek. Vi to i sami znate, inače vam ne bi bio prijatelj. On vam je suviše dobar prijatelj da bi vam pomenuo tu svoju želju... potrebu. Ali njegovi roditelji su bolesni i stari, a on... bi želeo da se smiri, možda oženi...

- Pa ste vi došli da mu provodadžišete? Mogao je i on da me pita. Ja mu ne branim da ide, kad god poželi - opet se zateže on. Voleo je Šantija, ali nekako mu je smetalo kada ga ona hvali.

- Ja ne znam zašto ste vi tako negativni po tom pitanju? Želite da vas služi celog života?

- On mi nije sluga - procedi on.

- Pa kad nije, što ga ne pustite. Znate dobro da on neće to sam tražiti. Ne budite tako sebični.

- Šta vi znate o sebičnosti, vi... razmažena, naivna lutkice? Živeli ste celog života zaštićeni i voljeni od svih... Nemate pojma o prijateljstvu, mržnji i patnji...

- Možda nemam, ali imam pojma o ljubavi - reče ona mimo.

- Ma nemojte. Vi ste doktor za ljubav - zaključni on podsmešljivo, ali ona vide da mu se ruke tresu.

- To ne možete da osporite. Za razliku od vas. Vi ste za ljubav nula.

- Ha! Probajte me, pa da vidite da li sam nula.

- Nisam mislila na... fizičko opštenje. Vidite da ne znate šta je ljubav. Ljubav je ono što ja osećam prema svojoj porodici. I ono što Šanti oseća prema vama... i možda vi prema njemu. Zato, u ime toga što osećate, pustite ga da ide. Ne zadržavajte ga više.

Zurio je u nju nekoliko trenutaka pa ustade i izadje bez reči. Opet je uspela da ga toliko izvede iz takta da ne može da ostane u njenom društvu.

* * *

Opet je zaboravila da zaključa vrata. On se nasmeja u sebi, gubeći ravnotežu. Uh, šta je vina popio. Možda nije trebalo baš toliko, ali nije mogao da se obuzda. Nešto ga je žarilo iznutra, nešto kao izdajstvo... Ah, da, Šanti. Hoće da ide od njega. Nije mu dobro ovde. A ona... Šta mu je ono rekla? Da je nula. Ne, ne. Da je nula u ljubavi. Njemu to da kaže, oko koga se otimaju grofice i vojvotkinje. Ona, jedna mala seljančica sa velikim očima!

Otvorio je vrata, teturajući se. Ležala je sklupčana na krevetu, a obrisi njenog tela nazirali su se ispod pokrivača. On spusti svećnjak na ormarić i saže se nad njom.

- Sada ćete gospodjice videti koje nula u ljubavi. Kladam se da o njoj nemate pojma. Ali ja ću vas sve naučiti, mrmljao je u sebi, pa štucnu.

Ona bunovno otvori oči i spazi ga iznad sebe. Spustio je prst na usta. Celog dana čekao je ovaj trenutak.

- Psssst! Nećemo da probudimo ostale - promrmlja on i zbací pokrivač sa nje. Hitro je reagovala i u trenutku bila na drugom kraju kreveta. - Hej, pa nećemo valjda da se jurimo? Ah, ako baš želite. Ni to nije loše za zagrevanje.

On se baci prema njoj. Zgrabio ju je u poslednjem trenutku, ali se otkotrljaše pored kreveta. Ustala je da pobegne, ali on je uhvati za spavaćicu. Začu se zvuk cepanja. Tanka tkanina ostade mu u rukama, a ona jedva pokrivena ostatkom tiho je vrisnula. Pogled na njeno vitko telo kao da mu dade novu snagu. Ustao je i bacio se za njom, povlačeći je nazad na krevet.

Mala moja Sofi. Ja nisam nula u ljubavi. Niko to ne može da tvrdi... - počeo on, kad se začu neki tup udarac. On htede da se okrene, ali mu mrak pade mu na oči. I kad je klonuo preko nje, ona se polako izvuče. Još je drhtala, pa se brzo umota u jutarnji ogrtač. Dobno je, nije ga previše jako udarila. Živ je i sreća što je toliko pijan, lakše ga je onesvestila. Ali šta će sad sa njim? Ne zna ni gde je njegova soba, ni kako da ga tamo prebaci, a da ne uzbuni celu kuću.

Ona je bila praktična osoba. Uz osmoro mlađih braće i sestara navikla je da brzo donosi odluke. Zato mu izu čizme i prekotrija na drugu stranu kreveta. Uskoro se sa njegove strane čulo ujednačeno

disanje. Ona sa olakšanjem uze drugu spavaćicu i leže na ivicu kreveta.

Bubnjalo mu je u glavi. To je prvo osetio još pre nego što je otvorio oči. Mora manje da pije. Pokušao je da se seti zašto ga toliko boli glava. Ali nije mogao. Kad otvori oči, prizor ga iznenadi. Nije u svojoj sobi. Šta je ovo? A onda ugleda nju kako stoji pored prozora i čeka ga da se probudi.

- Dobro jutro. Kako vam je glava?- začu se njen glas.

On pokušava da se pridigne, ali jaka mučnina vrati ga na jastuk.

- Ne bih vam preporučila da još ustajete. Verovatno imate .. blagi potres mozga.

- Vi sve znate. Prava sveznalica - progundja on i zatvori oči.

Ovo mu je bio jedan od težih mamurluka. Treba još malo da se odrnori. Ali otkud on ovde? U njenom Krevetu. Otvorio je jedno oko j zaškiljio prema njoj. Da li se ovde sinoć nešto desilo? Ako jeste, zašto on ne seća ničega?

- Prenoćio sam u vašem krevetu? - napokon je upita.

- Imali ste malu nezgodu. Mislila sam da je bezbednije da vas ostavim da ovde prenoćite, pod mojim nadzorom, nego da vas prenosim u vašu sobu.

- Kakvu nezgodu? Zbog nje me ovoliko boli glava?

- Pa... Vaš svećnjak je tvrdji od nje. Inače bi njega bolela.

- Uf! Moja glavobolja je vaša zasluga! - optuži je on.

- Ne bih baš to tako opisala. Pre bih rekla da ste sami krivi za nju. Znao da umem da se odbranim od napasnika. Ne znam šta vas je spopalo da dolazite opet u moju sobu i napadate me bez razloga kada sam vas lepo upozorila da to ne radite.

- Hmmm, bez razloga. Niste vi baš tako naivni kao što izgledate. Prvo me mamite, a onda mi razbijete glavu. Da niste na meni možda isprobavali i onaj svoj bodež? - progundja on, ali ona se osmehnu. Nije bila raspoložena za svadju.

- Pa... To je od vas kompliment, onda dajete mi veće moći nego što ih imam.

- Znao vi svoju moć nad muškarcima, i umete da je dobro iskoristite.

- Čekajte, promeniću vam oblogu. Nije se obazirala na njegovo gundjanje, nego mu skide peškirić sa čela.

Posmatrao je kroz trepavice kako se gipko saginje, cedi ga i ponovo spušta na njegovo čelo. Nikada ga niko nije dodirivao tako brižno i pažljivo, sa toliko nežnosti. Pretpostavljao je da je mladja braća i sestre obožavaju i da joj nije prvi put da neguje nekog. Zaboravio je na bol i počeo nehotice da uživa u svojoj ulozi bolesnika.

- Imate spretne ruke - reče joj tiho, prateći njene pokrete.

- Znam. Stvar dugogodišnje prakse.

- Kad ste se već uživali u ulogu negovateljice, možda biste bili ljubazni da mi promenite zavoj na ruci.

- Na ruci?

On pokaza na mišicu ispod rukava. Pridigao se, a ona mu polako povuče i skinu košulju preko glave. Zaista, na mišici je imao zavoj koji već neko vreme nije promenjen.

- Od kada vam je ovo? - upita ona strogo dok je razmotavala tkaninu i znalački se naginjala nad plitkom ranom koja je dobro zarastala. Trudila se da ignoriše njegove glatke mišiće koji su joj ubrzavali rad srca.

- Ah, ogrebotina.

- Vi, gospodine, preterujete sa vašim igrama. Jednog dana će vam to doći glave.

Posmatrao je njeno namršteno lice zaneto poslovanjem oko zarastajuće rane na njegovoj ruci. Neko nepoznato uzbuđenje obuzimalo ga je pri pogledu na nju kako se brižno naginje nad njim. Zapuhnu ga njen sveži miris i on duboko uzdahnu.

- Boli li vas?

- Ne. Samo kad se naginjete ka meni - reče joj on.

Ona se trže na njegove reči i malo udalji.

- O, vi ste raspoloženi za šalu. Nije vam ništa. Ali ipak ću vam to ponovo zaviti. Čekajte, ima tu u ormanu čistih tkanina.

Gledao je kako hitro ustaje i odmah pronalazi šta joj treba. Zaista, neobična devojka. Nije se uplašila krvi. Niti se njega uplašila sinoć. U momentu se setio, kao kroz maglu, da je došao i nasrnuo na nju.

- To sam zaradio pri onom napadu kada sam vas doveo u zamak.

- Oh, žao mi je zbog toga.

- Ništa. Ja samo uspešno branim ono što je moje.

Ona ga pogleda;

- Mislite da sam ja vaša? Zbog čega to mislite?

Uživao je u pogledu na njeno lice tako blizu njega. Spretno mu je umotala ruku, mada je smatrao da više nema potrebe za tim. Rana je skoro zarasla. Ali nije hteo da je zaustavi. Zaista je delovala okrepljujuće pri ovom teškom mamurluku. Vi ne mislite? Tako glasi ugovor koji sam pošteno preoteo od Fersena.

- Možda u ugovoru stoji nešto, ali ne verujem da se pominje moje ime. Ja sam ljudsko biće, a robovlasništvo je odavno ukinuto.

- Ne želite da budete moja zarobljenica? Zar vam se to ne čini nimalo romantično?

Ona oseti zadirkivanje u njegovom glasu, pa porumene na značenje njegovih reči. Kako je ćutala, on nastavi.

- Možda biste više hteli da ja postanem vaš rob?

- Pričate gluposti - osećala je rastuću opasnost od daljeg toka ovog razgovora, ali nije umela a ni želela da ga prekine, lako je ležao skoro bespomoćan, iz njega je izbijala snaga i privlačnost jaka kao sunčevi zraci.

- Ne, baš sam ozbiljan. Osećam da bih mogao da postanem vaš rob. Već vas se bojim. Pokazali ste mi da ne mogu da budem vaš gospodar. I da umete da čitate misli, da bolje poznajete moj život od mene samog. Možda ste zaista veštica kao što sam pre neko veće primetio - glas mu postade mek kao pamuk.

Ona ispod te mekoće oseti skoro opipljivu opasnost od koje joj je srce pretilo da iskoči. Da ima imalo pameti, pobegla bi od njega glavom bez obzira. Ne bi ovde sedela i gledala samu sebe kako potpada pod njegov uticaj.

- I šta biste radili kao moj rob? Ispunjavali moje želje? - osmehnula se prigušujući uzbuđenje. :

- Zavisu. Ako nisu u suprotnosti sa mojima - pogledao je, a ona primati kako ima divne, povijene trepavice koje mu skrivaju pogled. Ispod njihove senke, njegove oči, lice izgledaju iste kao pre toliko godina, kada ga je prvi put videla. Nevino i dečaćki, tužno napušteno, kao da im očajnički treba ruka prijateljstva i ljubavi.

- Možda imam neke želje.

On oprezno učuta. Možda se previše zaletio u ovom flertu. Nije bio spreman da joj ispuni baš svaku želju. Na primer, da je pusti da ode od njega.

- Ne bojte se. Već sam vam juče izrekla jednu.

- Ah, bili ste Šantijev advokat. Sećam se. - namrštio se.

- Ne znam zašto toliko izbegavate tu temu. Usrećićete ga neizmemo. A on će i dalje biti vaš prijatelj. Pa njegovi ne žive previše daleko. Moći ćete i dalje da se vidjate.

- Ne znam zašto ste toliko uporni. Vi ste jako tvrdoglava osoba - on pokušava da se pridigne, ali ga bol i vrtoglavica vratiše na jastuk.

- Znam - reče ona kao da joj je udelio kompliment. - To mi je i vrlina i mana. Tako kaže moj deda. I on je takav.

- Izgleda da je i on jako zanimljiv čovek - promrsi on poluljutito.

- Jeste. Hoćete li pustiti Šantija?

- Dosado dosadna! Zašto ste toliko navalili? Da li vam se Šanti sviđa pa se toliko zauzimate za njega? - provali iz njega, ali iz njenog iznenedjenog pogleda zaključio da se prevario.

- Pa, on vam je najbolji prijatelj. Zar mu ne želite dobro?

- U redu, razgovaraću sa njim. A šta ćete mi vi dati za uzvrat ako vam ispunim tu želju? - sa zadovoljstvom osmotri njeno rumenilo.

Očigledno nije imala u vidu da će nešto tražiti za uzvrat.

- Pa... Ne znam. Molim vas da budete razumni po tom pitanju. Da ne rade ponovo svećnjaci ili bodež.

- Bože sačuvaj! Biću čista smernost pored vas. Ne želim opet glavobolju. U stvari - on uze njene ruke i privuče ih sebi - biće kako vi želite. Neću vas ni pipnuti ako vi to ne poželite - reče i spusti vrele usne na njene ruke.

Pokušala je da ih istragne iz njegovih, ali on ih je držao koliko nežno, toliko i čvrsto. Lice joj buknu, i ona se okrenu na drugu stranu. Sa zadovoljstvom je motrio njen rastući nemir i uzbudjenje, kako je redom ljubio prste. Kad je krenuo ka zglobu, ona istrže ruke i odmače se od kreveta.

- Nemojte - promucala je zadihano.

- U redu - podiže on ruke kao da se predaje. - Vidim da vam ne prijaju moje nežnosti.

- Vaše... nežnosti su prijatne... ali... nema potrebe da preterujete - mucala je.

On pogleda njeno od uzbuđenja zajapureno lice i neka neočekivana nežnost poče da mu se uvlači u srce. Kako je čista, neiskvarena, mlada kad ovako nevini dodir može toliko da je uzbudi, lako se bori i tvrdoglavo zalaže za ono što želi da postigne. Setio se nekadašnje male devojčice pored staze. Dugo je mislio na njene krupne, pametne oči. A onda ih je zaboravio. Sve dok ponovo nisu ušle u njegov život.

- Sedite pored mene. Neću van ništa. Šalio sam se - reče on meko.

Ona sa osvrnu i vide promenu na njegovom licu. Uobičajena napregnutost kao da je za trenutak nestala oštrina njegovog izraza se ublažila. Ona sede na ivicu kreveta. Ovakav joj se više svidjao. Osmehnula se stidljivo i sela,

- Vi ste neobična devojka.

- Ni vi niste običan čovek - sviđala mu se njena spremnost da brzo zaboravi svadju.

- Lepo smo se onda našli - osmehnuo se. a ona skrenu pogled. - Dobro, ubedili ste me. Razgovaraću sa Šantijem, Ako je to njegova želja, može da ide. Nikog neću silom zadržavati uz sebe - reče i pogleda u nju. Oči im se sretoše. - I mislim da mi je već bolje da mogu da ustanem. Bili ste pažljivi sinoć što ste se obuzdali da mi ne razbijete glavu. Hvala vam.

- Već ste bili pijani. Nije trebalo previše zamahivati - nasmejala se, a on opazi kako joj oči blistaju kad se smeje.

Pogledao ju je još jednom pre nego što je ustao i izašao iz sobe.

VIII

Bilo šta da je radio tog dana, ona mu nije izbijala iz glave. Do djavola, šta je to toliko značajno u njoj da ne može da prestane da misli na nju. Ni jedna od njegovih ljubavnica nije mi ni približno zaokupila toliko pažnje. Možda je samo u pitanju to što ga je isprovocirala o njegovom detinjstvu i tobožnjem osećanju da je nesretan. To ga je baš izbacilo iz takta. Nije to nikome dozvolio pre nje. Svi su dobro znali granicu do koje smeju da idu prema njemu. Jedino se ona nije obazirala na upozorenja. Sto je još interesantnije, na nju nikako nije mogao da se naljuti.

Osmehnuo se i dodirnuo čvorugu na glavi setivši se njene efikasne odbrane sinoć. Nije mu baš služilo na čast da tako upada u sobu neke žene. Obično su ga pozivale, grabile se za njegovu naklonost.

To je zbog toga što mu je sve ono rekla. Iznervirala ga je, izbacila iz takta, izgubio je potpuno kontrolu nad sobom i svojim rasudjivanjem. Osim toga, nešto mu je govorilo da posle njenog današnjeg glatkog odbijanja da je vrati kući, njen boravak ovde može dosta da se produži. I da postane zaista zanimljiv.

Neko potajno uzbuđenje prostruja mu venama. To što ona izgleda naivno i detinjasto, a ponaša se zrelo i potpuno primereno situaciji, dražilo ga je do pucanja. Zašto ima utisak da je jaka, jača i od njega? Poznavao je sebe. Sam se nekada čudio svojoj hrabrosti, koja je često išla do granica ludosti. Ali ona ima neku drugačiju hrabrost u sebi. Smirenu, spokojnu i toplu hrabrost da ostane kad je teško, da se bez ustezanja hvata u koštac sa životom i bori i istrajava u ispunjavanju svojih želja. Uvidjao je da je često srljao u opasnost, kao da izaziva sudbinu da mu možda prekrati muke. Da li gaje ona zaista pročitala, da li je zaista videla patnju koja seva, izbija iz njega, iz svakog njegovog postpuka, svake reči? Ne boji ga se, to je očigledno. Ali ga i ne proganja, onako zavodnički i ženski. Samo je tu, i kao da mu nudi zaštitu i toplinu prijateljstva. Kad ga pogleda onim svojim mirnim očima, kao da mu kaže da je još uvek mali, nestašni dečak, ali da mu neće to zameriti, da ga potpuno razume.

Bio je svestan da joj se dopada. Umeo je te znake da prepozna i da ih izazove. Možda ni ona sama nije bila svesna da ih šalje. Ali njemu je bilo jasno. Ne bi bila prva koja se opirala, i na kraju ipak dopustila da bude zavedena. Jedino što je preostalo bilo je da odluči šta će sa time. Da li će biti njegova, kao tolike pre nje. Slutio je da mu neće mnogo biti potrebno da je navede da se zaljubi u njega. Samo je pitanje da li želi tako nešto.

Posmatrao ju je sa prozora kako se šeta po vrtu. Ništa posebno, ubedjivao je sebe, pa ipak nije mogao da odvoji oči od od nje. Bože, da li će postati kao Fersen? Presekao se od te pomisli, kao da je sujeveran. Ali osećao je, ako joj dozvoli da još jedno veće legne u krevet pod njegovim krovom, da je više neće pustiti da leži sama. Krv mu je ključala u venama. Ona je imala u sebi nešto što mu je potrebno. Nije znao tačno šta je to, ali činilo se da na uobičajen način, koji je koristio sa drugima neće to dobiti od nje. Pitanje je šta ona želi od njega. Mora da i ona ima neki cilj.

A ona je šetala po vrtu razmišljajući o njemu. To je čovek koji u sebi ima i andjela i djavola i očigledno, moć da potpuno ovlada njenim srcem, telom i mislima. Kao da su vezani neraskidivim vezama. Osećala je kako se polako približavaju jedno drugome. Ali nekako se nije bojala da će je ostaviti kada dobije od nje ono što obično dobija od žena. Šta je sudjeno, desiće se. Ona njega voli, odavno. Nekako je ubedjena da će sve biti u redu. Da će uspeti da ga izleći od tuge koja ga izjeda. Da će mu postati neophodna, da će prema njoj osetiti ono što ona odavno oseća prema njemu. Okrenula se prema kući. Učini joj se da vidi njegovo lice na jednom od prozora. Ah, počeo je čak i da joj se prividja.

Njena majka pričala joj je kako je pobjegla kroz prozor kada su hteli da je udaju za veoma bogatog i uglednog čoveka. Pobjegla i po kiši samo u onome što je imala na sebi, dojahala na konju svom voljenom i tu ostala.

"Od prvog momenta, kada sam ga videla, znala sam da je to moj čovek. Uvek je govorila. Da li je Tremenjan njen čovek, pitala se. Majka je ponavljala svoju priču učeći ih da budu svoji i da se bore za ono što žele. Ali otac i majka su bili neraskidivo vezani ljubavlju na prvi pogled. Bilo je lako da se za nju bore, kada su se voleli do neba. Ali kako ona da bude sigurna da je Tremenjan njen čovek, ako on to odbija? Da li je dovoljno što to samo ona misli? Neće li mu to izgledati nametljivo i smešno? Kako da dokaže čoveku koga voli da može da mu podari sreću? Njen deda znao je takve stvari, ali on je bio mudri starac koji je to sve naučio na svojim greškama, a kako ubediti nekog mladog i arogantnog da nije baš tako pametan kako sam sebi izgleda? Naročito ako je takav da se podsmeva ljubavi iako nema pojma šta je to.

Jedino što može je da i dalje ostane svoja i postojana. Osetila je da ga to najviše privlači kod nje. Duboko ispod svoje okorele grubosti, on je u sebi nesiguran. Kako i ne bi, šta je sve morao da preživi. Nadala se da je ipak u njemu ostalo neko zdravo parče srca, na koje se može nakalemiti ljubav kao zdrava voćka.

Odšetala je do drugog ružinog grma. Bila je sigurna da će se sve samo rešiti. Ne treba brinuti oko sitnica. Sitnice iscrpljuju energiju, koju treba štedeti za velika dela.

Video je sa prozora kako se osmehuje, zaneta u misli. Zavideo joj je na spokoju i miru. Kako može da bude tako smirena? To mu nikako nije ulazilo u glavu. Pa zar ne brine, zar se ne grize, zar ne čezne...? Njega bi izjedala takva situacija da je na njenom mestu. Zar joj neizvesnost ne unosi nemir? To što je u njegovom zamku, iza zaključanih kapija. Sto je sasvim sigurna da će joj on opet doći u sobu, i što ga ona možda već sledeći put neće udariti svećnjakom, nego mu raširiti ruke i pasti u zagrljaj... I šta će posle toga biti sa njom? Zar on o tome da brine? Već joj je rekao kako postupa sa ženama kada ih se zasiti. Zašto je to ne zabrinjava? Zar je toliko sigurna u svoje moći nad njim?

Glava mu je već zujala od tolikih pitanja. Šantija je danas ispratio posle ručka, po njenoj molbi, a on je uvek bio zadužen za razmišljanje. On sam nije nikada bio sklon da previše zamara mozak. Nema nekoliko sati kako je otišao, a već mu nedostaje. Šanti bi možda mogao da mu da odgovore na ova pitanja. Nije bio ni svestan šta radi, a već je strčavao niz stepenice. Mora odmah da je vidi, da se zagleda u njene oči. Možda će u njima naći odgovore na hiljade svojih pitanja.

Ona podje dalje po vrtu, kad naidje neko od posluge.

- Gospodjice, hoćete da podjete sa mnom? Gospodar vas zove.

Ona odmah podje. Dok je išla za njim, neka nejasna misao začinjala joj se u glavi. Samo kad bi mogla da se seti na šta joj ukazuje ovaj osećaj...

Kad dodjoše do štala ona zastade.

- Gde je on?

- U štali. Hoće da vam pokaže novog konja. Pošto je vaš nastradao na putu ovamo.

Hm, to je već imalo logike. Mada. Neka hladnoća uvlačila joj se u kosti. Da li je to istina? Nije ličilo na Armana da druge šalje po nju. On je bio čovek koji se odmah sa svima hvatao u koštac, lice u lice...

Ušla je polako u polumračnu štalu.

- Grote? - još nije do kraja izgovorila, kad je neke čelične ruke zgrabiše.

Uspela je da kratko vrisne. Otimala se iz sve, snage, ali već sledećeg trenutka utonu u mrak. Poslednja pomisao bila je da je ono bio osećaj opasnosti.

IX

Neudoban položaj bilo je prvo što je osetila kad se osvestila. Bila je kao vreća prebačena preko sedla, a ruke su joj bile vezane. Isto kao i usta. Ona okrenu glavu i primeti jahača ukoso ispred sebe. Ta je bio onaj isti čovek koji jaje namamio u štalu pod izgovorom da je zove Tremenjan. Već su dobro zašli niz brdo ispod dvorca. Mora brzo da reaguje pre nego što daleko odmaknu. Onda joj nema povratka.

Uspela je nekako da ispetlja noge i da proveriti da nije vezana za sedlo. Onda hitro skoči sa konja poče da beži nazad. Otimač tiho opsova i podbode konja za njom. Uzmicala je uz brdo, kad vide jahača kako se brzo spušta iz pravca zamka. Nije joj trebalo mnogo da ga prepozna. Srce joj poskoči u grudima. Da ti će to Arman ponovo ispasti njen spasilac?

- Fleri, stani izdajniče! - viknu on sustižući ih, i napade svog upravnika imanja.

Sva sreća što je već sišao u vrt i video ga kako sa njom zamiče kroz kapiju. Nije imao vremena nikog da pozove, nego je odmah pojurio za njima. Nekoliko trenutaka borili su se u tišini. Sofi je bez reci posmatrala borbu raspetljivajući konopac oko ruku. Arman je bio mladji i okretniji. Nadala se samo da Fleri neće napraviti neki neočekivani potez, ali Arman mu zadade odlučujući udarac. Fleri pade s konja. Njegov gospodar skoči s konja i pritrča mu.

- Zar ti da me izdaš? - izusti Arman s mukom. Navikao je na pomisao da su ljudi nedostojni i poverenja i poštovanja, ali ipak ga je pogodilo izdajstvo čoveka u čijim rukama je bilo rukovanje njegovim imanjem i ljudima.

Oprostite, gospodaru. Ali nisam mogao da odolim. Proklete pare - izusti Fleri kroz stisnute zube.

Rukav mu se već bojio u crveno, a on stade pred Tremenjanom spuštene glave. Očigledno je prepoznao kad je igra završena i sada je čekao presudu.

- Fersen? - upita Tremenjan smrknuo, mada je bio uveren da zna odgovor. Fleri klimnu glavom. - Zašto bi on podmićivao za njenu otmicu,

kada je jasno dala odgovor da je moja ljubavnica?

- Gospodaru, oprostite, ali ceo dvor zna da ona... ovaj... nije još bila vaša. Ni Fersenu nije bilo teško da to sazna. A svi dobro znamo koliko je on želi, Naročito od kada je ponovo saznao... da je još devojka - govorio je s mukom ranjeni Fleri.

- Da li ti je bar ponudio dobru nagradu? - upita Tremenjan savladjujući se. Fleri saže glavu. - Hajde, idemo nazad - naredi grof.

- Nemojte. Fersenovi ljudi su opkolili dvorac. Ne možete nazad, a da ne uletite u zamku. Nije trebalo da sami izjašete napolje. Verovatno niste imali vremena da pozovete pomoć, ako ste me videli kako izlazim sa njom.

Tremenjan ga pogleda kroz stisnute oči. Razmatrao je da li govori istinu.

- Kunem vam se da ne lažem. Ionako nemam više šta da izgubim. Evo ih, idu. Bežite.

Tremenjan pogleda gore prema svom zamku, odakle se velikom brzinom približavala grupa konjanika. Premišljao je nekoliko trenutaka, očigledno razmatrajući mogućnost borbe, ali Sofi mu pridje.

- Grofe, ne vredi. Sami smo. Bolje je da se sklonimo. I da se nadamo da će vaši ljudi brzo primetiti da vas nema.

- U redu. Penjite se na konja.

Ona je u medjvremenu oslobodila ruke. Popela se na Flerijevog konja, ne gubeći vreme, a njenog pljesnuše da ode. Fleri ostade da gleda za njima, držeći se za ranjenu ruku. Brzo su zamakli u šumu. Nadala se da Arman ima ideju gde bi mogli da se sklone, jer nije imala previše nade da će uspeti da se bez borbe oslobode progonitelja.

Zašli su u gušći deo šume, i on sidje sa svog konja. Ona odmah uradi isto. Išla je za njim bez mnogo zapitkivanja.

Kad on stade ispod jedne stene, gledajući okolo, ona se zabrinu. Nije se valjda izgubio. Ali on istog trenutka razgrnu neki gustiš, i ispred njih se ukaza tamni prolaz.

- Udjite. Brzo.

Ona ga poslušala, vukući konja u mrak. Blago ga je potapšala po njušci. Oprezno je išla napred, pipajući hladne zidove. Nije bilo mnogo mesta za osvrtnje, ali pretpostavila je da je Arman iza nje ostao da ponovo postavi zaklon na ulazu. Uskoro se prolaz proširio i

ona zastade da ga sačeka. Čulo se tiho rzanje i koraci, a onda kresnu plamen.

- Podjite za mnom - reče on.

Ona vide u šupljini u zidu nekoliko poredjanih sveća, ali nije ništa pitala. Išla je za njim. Konji se umiriše pod slabim treperavim svetlom.

Išli su ćutke neko vreme, kad on stade.

- Stigli smo - reče on i stavi svecu u šupljinu u zidu iznad svoje glave, gde je već stajala činijica, kao spremljena za ovakvu priliku.

Ona se osvrnu. U uglu su bile naslagane stvari. On povede konje u levi deo i prebaci dva ćebeta preko njih. Stajala je, čekajući ga. On joj pridje.

- Jeste li sada zadovoljni?

- U svakom slučaju bolje je nego da ste ostali da se borite sa njima.

Ja

znam da ste vi hrabri, ali to bi bila ludost

- A ovo je pametno? - neko nezadovoljstvo izbijalo je iz njega, i ona ućuta.

- Ovo je vaše skrovište? Kada ste otkrili ovu pećinu?

- Vi sve znate o meni. I sami ste rekli. Verovatno možete da procenite.

- Pretpostavljam da ste pronašli ovo još kao dečak.

On se okrenu od nje, prilazeći gomili stvari u uglu.

- Svuda je bilo prijatnije nego kod kuće.

Prišla mu je i uhvatila ga za ruku. On se polako okrenu i pogleda je.

- Hvala vam još jednom. Opet ste me spasili.

- Stičem lošu naviku da upadam u gužvu kada ste vi u blizini. Da je Šanti ovde, možda ne bi došlo do ovoga - prebaci joj on. Još nije mogao da se pomiri sa njegovim odlaskom, i za to je krivio nju.

- Pustite Šantija da živi svoj život . Vidite da ste se i sami snašli.

- Uvek vaša mora da bude poslednja?

- Ne. Ne mislim da sam ja uvek u pravu. Ali nemate na šta da se žalite.

- Osim što ćemo morati da noć provedemo ovde, u hladnoj pećini, umesto u udobnom, toplom krevetu.

Ona se osmehnu.

- Od kada je to problem za vas? On se zagleda u nju, pa se i sam naceri.

- Vas ništa ne može da uznemiri ili iznenadi?

- Malo toga - odvrati ona i pridje gomili da vidi čega sve ima. Fino, nekoliko prekrivača od mekih ovčijih koža. Nekoliko posuda za vodu. Svačega je tu bilo, spremljeno za ovakve prilike. - Moram da vam odam priznanje. Na sve ste mislili kada ste pravili zalihe. Pa čak i na rezervno oružje. Ima li pijaće vode?

- Dole niz onaj prolaz ima potok. Voda je dobra i hladna.

Ona se malo ustrese. Temperatura je unutra bila drastično različita ođ tople letnje napolju. Osim toga, već je bilo veće.

- Dodjite. Ogrnite se ovim - reče on i poče da vadi pokrivače. Dodao joj je jedan, a jedan sklopi i stavi na pod pored zida, pa sede na njega. Ona se spusti pored njega ogrnuta.

- Moraćemo da čekamo dok ne odu. To će verovatno potrajati do jutra - reče on.

- Nadam se da ste dobro sakrili ulaz u pećinu.

- Ne brinite za to. Toliko godine je ona samo moja. Niko ne zna za nju.

Hvala što štetu tajnu podelili samnom.

- Vi se to meni podsmevate? Znete kada bih je podelio da nisam bio prinudjen? Kako je uopšte došlo do toga da vas taj gad zgrabi? Zar vas nisam upozorio da budete oprezni?

- Ne ljutite se na mene. Vaš upravitelj ml je rekao da me vi zovete. Nisam mogla da naslutim da je zamka.

- Vi biste došli... da sam vas ja pozvao?

Sveca se polako gasila, ali odozgo se kroz stenu probijala blaga svetlost. Mogla je da nazre njegove obrise u mraku pored sebe.

- Pa... zaslužili ste da imam poverenja u vas i da dodjem kad me pozovete.

- Ah, vrlo lukav odgovor. Ali vi znate na šta ja mislim.

Ćutala je nekoliko trenutaka.

- Mislim da još niste spremni za mene - reče mu naposletku.

- Šta? Ja nisam... spreman za vas? Šta to govorite? - njegov podsmeš krio je u sebi nervozu.

- Ništa.

- Je li to opet neka mudrost vašeg dede? - optuži je on.

- Moj deda je prepun mudrosti. Nije loše imati pored sebe takvog nekog. Čovek uštedi mnogo grešaka na kojima bi inače morao da nauči takve stvari.

- Ma nemojte. Ubedjeni ste da bas mnogo znate.

- Neke stvari znam bolje od vas.

- Baš me zanima šta to bolje znate od mene.

- Ne mogu da vam kažem. Boli vas ta tema.

On se ugrize za usnu. Bas je uporna.

- Možda me i ne poznajete tako dobro kao što mislite-
Možemo da razgovaramo o bilo kojoj temi. Sta to bolje znate od mene?

M

- Znam... kakva je zapravo bila vaša majka.

Tajac koji nastade odjednom učim da pećina izgleda kao crna tamna utroba čudovišta koje ih je progutalo.

- Dobro ste je poznavali? - začu se iz tame njegov ironičan glas.

Ona odahnu. I ironija je bolja od ledene tišine koja je na trenutak zavlada.

- Znam je iz očevih i dedinih priča

- Pa dobro... Kakva je bila?

Nju obradova znatiželja u njegovom glasu. Dobro je, nije ljut na nju. Na tren se uplašila da nije preterala kad je zašla na zabranjenu teritoriju, i da joj to neće oprostiti.

- Znam puno priča o njoj kad je bila dete. Bila je nestašna, puna života. Očeva drugarica. Zajedno su jurcali pored reke, lovili žabe, krali tuđe voće. Mislim da je ona čak prednjačila u tome. Ničega se nije bojala. Otac uvek govori sa velikim

divljenjem o njoj, o njenoj hrabrosti i optimizmu. Mislim da mu je čak bila prva simpatija. Ali ona se udala za vašeg oca. Deda kaže da je mudro izabrala. Vaš otac je u to vreme bio najbolja prilika. A ona je mogla da On čak misli.— zastala je, razmišljajući da li da mu kaže još nešto.

- Da? - odvrati on napeto.

- Misli... da Fersen vidi nešto njeno u meni, da je zato ovako uporan. Priznaćete da njegova opsednulost nije baš normalna. A on je u to vreme bio jedan od njenih prosaca. Naravno, odbila ga je. Tada je bio pokvareni žutokljunac, kaže moj deda.

- Misli da ličite na nju? - iznenadi se on.

Osetila je pokret u mraku kao da želi da je pogleda.

- Ne znam baš da li ličimo. Ali možda... neki detalj u ponašanju.

- I vi ste neustrašivi.

- Imate pravo da mi se podsmehnete. Ja nisam rekla da ličimo. Ona je bila više... slobodna da bude kakva želi. Njena majka udovica imala je preče brige nego da prati svaki njen korak. Ja imam svoje obaveze u kući. Dosta mladje braće i sestara... Svi oni zavise od mene. Ima puno posla. Nikad nisam imala previše vremena da lutam okolo i... kradem voće ili nešto slično.

On je zamišljeno ćutao.

- Jesam li vas uvredila ovom pričom? - upita ona bojažljivo. - Ne verujem da bih vam to pričala da nismo ovde ovako zaglavljeni u mraku. Situacija nekako... olakšava ispovedanje. Sutra ću se sigurno kajati zbog dugačkog jezika. I vi verovatno smatrate da sam drska i da se mešam tamo gde ml nije mesto.

- Smatram.

- Oh... - ona ućuta.

- Ali zaista ste u pravu u jednoj stvari. Ono što sam preživeo ostavilo je neizbrisive tragove na meni. Nikada neću biti neko... koga ste zamišljali.

- Nisam ja ništa zamišljala – reče ona brzo.

- Zamišljali ste da ćete sa nekoliko lepih reći i pametnih zaključaka moći da izbrišete jad i čemer iz mog srca.

- Armane! Ovaj... grofe Tremenjan...

- Baš ste to priželjkivali. Ali ne znate kako je taj mračni vir u meni dubok. Kako sam daleko otišao u mržnji i osveti. Bar u svom srcu, ako ne i nadelu.

- Ne verujem vam. Da ste puni mržnje, ne biste sada sedeli ovde sa mnom i ovako razgovarali.

- Jesam, pun sam mržnje - tvrdoglavo je nastavljao, neobazirajući se na nju. - Čak i nju mrzim. Zato što me je napustila kada mi je bila najpotrebnija. Svi kažu da je bila hrabra, jaka, divna... Zašto je onda... umrla? Zar je baš morala? - glas mu se izgubi negde u mraku.

Ona dohvati njegovu hladnu ruku i steže je.

Nemojte to tako da gledate. Pa nije ni čudo što ste tako mračni. Vi joj niste oprostili.

A kako treba da gledam? Svi su me celog života gledali popreko, kao ubicu najvećeg andjela na zemlji.

- Ona verovatno i jeste bila andjeo. Zamislite da je... da je tamo bi gore imala neki hitan posao. Dobro i zlo stalno vode borbu. Možda je andjelima gore bila neophodna njena hrabrost i snaga.

- To što ste upravo rekli su priče za malu decu - optuži je on grubo.

- Pa ja se i obraćam jednom malom dečku, koji tuguje za majkom, i ne može da joj oprostí što ga je pi ostavila samog u ovom okrutnom svetu - reče ona sasvim blago.

- Ne znate šta pričate.

- Ali uzmite to ovako: recimo da su je hitno pozvali da resi neki težak problem. Ona zna da je i vama potrebna. Ali mora da ode, jer je najveći junak među andjelima, i bez njene pomoći oni neće moći da pobede u nekoj važnoj borbi sa zlom. Istovremeno zna da ste vi njena krv, da ste jaki i da ćete i vi jednog dana biti junak kao što je ona. Šta kažete?

- Veću glupost nisam nikad čuo. Slušajte, ja nisam beba. Ne trebaju ti mi takva glupa objašnjenja. Kakav junak! Pa ja sam oličenje samog djavola! Jeste li vi skrenuli s uma?

- To ojadjenost govori iz vas. Kada oprostite, kada pustite tu gorčinu koju godinama držite na srcu, videćete kakvi ste zaista.

- - Mislite da ja to namerno radim? Da nisam pokušao da zaboravim? Da oprostim svima koji su mi činili zlo, pa i njoj samoj? I ocu, koji me je najviše prekorevao?

- On je samo bio običan, slabi čovek koji je mnogo patio jer je izgubio jedini oslonac u životu. Čuli ste mog dedu: za nju nije bilo dostojnog čoveka, ravnog njoj. Morala je. da odabere po imenu, značaju, bogatstvu, šta li već. Morate to tako da gledate.

- Imate potpuno pravo da i sebe ubrojite u jake - reče on polako. - Vi ste čudesni... iako imate običaj da pričate gluposti.

- Ne morate da priznate odmah da sam u pravu. Samo vas molim da razmislite o tome. Zar ne mislite da je baš tako bilo? I da vas ona sada posmatra odozgo, ponosna što je bila u pravu. Vi ste zaista njena krv. Ne bojite se ničega. Sve ste pregrmeli što vas je snalazilo.

- Ne verujem baš da je ponosna. Imam ja mnogo čega da se stidim - reče on kruto.

- Da sam ja ona, ja bih bila ponosna na vas. Opstali ste sasvim sami, bez ičije pomoći. To što ste živeli burno i radili gluposti... pa, mnogi mladi ljudi žive tako a da nemaju nikakvo opravdanje. A što se tiče žena... ni tu vas ne krivim. Vama je teško odoleti. Žene vas vole. A teško da će neko odbiti kolač koji mu se nudi na tanjiru, da se tako izrazim.

On se iznenada nasmeja.

- Šašava devojko! Pa to je potpuna ludost, da me tako opravdavaš. Zar ne vidiš da smo ovde potpuno sami, da mogu da radim sa tobom šta god hoću! Poslednjih dva sata samo mi se takve misli vrzmaju po glavi - na ove njegove reči nasmeja se i ona.

- Misli nikog nisu povredile. Ali ja znam da ste vi u srcu savršeni gospodin, velikodušan i dobar čovek.

- Uh! Sada si me potpuno uništila tom izjavom! Taman sam hteo da te zgrabim i poljubim.

Ona proguta knedlu. I ona je imala takve misli, ne samo poslednja dva sata, nego od trenutka kada ga je ugledala na vratima očeve kuće.

- Nećete me poljubiti. Dodjite ovamo - ona ga polako povuče u svoje krilo. Nežno je zavukla prste u njegovu gustu kosu i pogladila ga po čelu.

- Šta to pokušavate? - promumla on u njenu suknju ali nije se branio. Udobno se opustio u njenom krilu.

- Samo ćutite i zamislite sliku svega onoga što sam vam rekla. Zamislite kako vas ona moli da joj oprostite što je iznenada morala da vas napusti. Kako joj je to bilo nešto najteže što je u životu morala da uradi... Kako vas voli najviše na svetu i ništa ne želi više od toga nego da vi budete dobra.. Da budete jaki, da stoički podnesete sve nedaće koje će vas zadesiti zbog njenog odlaska, i da joj oprostite zbog svega.

On okrenu glavu u stranu. Milovala ga je po kosi još dugo, praveći se da ne primećuje trzaje koji su grčili njegovo telo. A onda se okrenuo i obgrlio je rukama oko struka zagnjurivši licu u nju.

- Jeste li sada bolje? - upitala ga je sasvim tiho.

- Pretpostavljam- promrmlijao je u njenu haljinu. I dalje ga je milovala po glavi.

- Ne bojte se. Nikome neću reći da imate osećanja - osmehnula se, a on se uspravi pored nje. .

Primitila je njegov pokret kojim je obrisao lice. I glas mu je bio promukao.

- Nemojte da iz ovoga izvlačite pogrešne zaključke - reče joj on.

- Mislim da je već vreme za spavanje. Dajte taj pokrivač - reče ona nežno.

- Mislite... da legnemo zajedno? - upita on.

- Zar ste mislili da ću vas pustiti da se noćas ovde smrznete? Ili ste mislili da uzmete za sebe sve pokrivače?

- Ma ne... Nego...

- Rekla sam vam već da vas se ne bojim.

- Ja se bojim samog sebe. Znate li vi da nikad nisam ležao sa ženom ispod istog pokrivača, a da nisam sa njom...

- Hajde, ćutite više. Za sve postojiprvi put.

Legao je pored nje, proveravajući da li je dobro pokrivena.

- Je li vam toplo? - upita je, ali sada ne više onako osorno.

- Da - reče ona.

Mogao je da oseti toplinu njenog tela pored sebe. Okrenuo se prema njoj, stavljajući lakat pod glavu umesto jastuka.

- Izgleda da se ni danas niste mnogo uplašili?

- Ne bojim se ničega kada sam pored vas - rekla mu je tiho.

Mogao je da oseti njen dah na licu.

- Možda bi trebalo mene da se bojite.

Ona se okrenu prema njemu i osmehnu se, odmahnuvši glavom, kao da ne želi da obraća pažnju na njegove izjave, kad bolje zna kakav je. On spusti ruku, a ona se kao mače sklupča preko nje, privlajajući se uz njega. Obgrlio ju je drugom rukom i privukao uz sebe. Uzdahnuo je zagnjurivši lice u njenu kosu.

- Ludice mala. Ne znaš u šta si se upustila - rekao je nerazgovetno, ali ona se samo udobnije namesti u njegovom naručju.

Ubrzo se čulo ravnomerno disanje.

X

Šta mu je to uradila? Otkud ova želja da je zagrlji, zaštititi... On nikada nije bio kavaljer ni zaštitnik. Bio je pre grabljivac i lopov. Njegovo zavodjenje je bilo prava rutina. Šta je sad **ovo**? Uz nju se

oseća siguran i spokojan, nekako kao da je zaista takav kakvim ga ona vidi. Njen mir i sigurnost bili su *zarazni*. Ne oseća toliko onaj nemertjivi bes u sebi. Bes **što** ga svi osudjuju, a to nije zaslužio. Pa iz inata želi da im pokaže za šta je sve sposoban, da im pokaže da zaista treba da ga osudjuju, a ne bez razloga.

Jeste da je njena priča bila smešna i naivna, ali nekako ga je takla u srce. Možda je baš tako bilo. Predugo je sa sobom vukao teret mržnje i optužbi. Vreme je da ga se oslobodi. Počinje da shvata kako je lako pustiti loše misli i osećanja od sebe. Evo, kao što onaj potok dole u dubini protiče, može da u njega spusti sve svoje besove, ljutnje, osude, samoosude... Voda će sve to odneti i nikada mu neće vratiti, sem ako on to sam ne poželi.

Gledao je njeno usnulo lice na slaboj svetlosti koja je dopirala sa svoda pećine. Kakva je to devojka! Nežna devojčica, koju treba zaštititi, i čvrsta žena na koju se uvek može računati, i u najtežim trenucima se osloniti. Nije hteo da prizna da prema njoj oseća sve veće divljenje, da poštuje njenu hrabrost i strpljenje.

Kako da je zavede, kad se ovako sa punim poverenjem pripija uz njega? Ne, ne želi on da je zavede. On ceni njenu snagu, spokojstvo, uverenost da na svetu postoji ljubav, poverenje, dobrotu. Možda je čak u pravu u tom svom uverenju. Zašto ne bi verovala da to sve postoji, kada živi u okruženju ljubavi, zaštićenosti svoje brižne porodice. Zar i njena majka, pred porođajem, ne bi skočila kao lavica u njenu odbranu? Kako li je to, imati zaštitu ljubavi od rođenja, biti za nekoga najvažniji na svetu? Možda bi i njegova majka bila takva, da je poživela. Ah, ne preostaje mu ništa drugo nego da prihvati njenu glupu priču, ako želi da oprost i krene dalje čistog srca.

Naslonio je glavu uz njenu, oslušujući njeno ujednačeno disanje. Kako to samo umirujuće deluje. Njeno ujednačeno disanje, njena toplina, samo njeno prisustvo daje mu istovremeno i neku nepojmljivu snagu, i umirenje kakvo nikada nije osetio. On neosetno zadrema, zagnjuren u njenu kosu.

Prvo što je videla kada je otvorila oči bilo je njegovo lice, vrlo blizu njenog, kako je u iščekivanju da se probudi netremice gleda. Izgleda da se bližilo jutro, u pećini se bolje videlo. Osmehnula se sanjivo. Njemu srce poskoči od njenog osmeha. Iako mu je ruka utrnila

ispod njene glave, nije ni pomislio da je izvuče ili se pomeri. Sagnuo se prema njoj, namemo previdjajući to da koristi što je ona još u polusnu. Spustio je usne na njene. Osmehnula se pre nego što je prihvatila njegove tople usne na svojim kao nešto što se podrazumeva, što je prirodno i dobrodošlo. Obuhvatila je dlanovima njegovo lice i približila ga. Sav je zadrhtao od tog pažljivog dodira, osećajući se kao dragocenost u njenim nežnim rukama.

Ko bi rekao da će ovakvo zadovoljstvo osetiti dok drži ovu devojkicu u svom naručju, pomisli on. Mnoge je žene ljubio i imao, pa nije ništa takvo osetio, ni zastao da im se zagleda u oči.

Udisala je njegov miris ispod pokrivača i mislila da će presvisnuti od sreće tu, na licu mesta. Da li je moguće biti srećniji nego sada, u njegovom naručju, dok oseća njegov dah i njegove poljupce na svojoj kosi, na svom čelu, na obrazima... Zbacila je glavu, zatvorenih očiju, kako su se njegove usne spuštale prema njenom licu.

To je bio nežan poljubac, baš kao i osećanja koja su se u njemu budila prema njoj. Ona je bila njegov tajni, neslućeni izvor snage i ozdravljenja. Ko bi rekao da će se pored nje ovako krepko, osveženo, promenjeno osećati. Zaista, kao da je iz njega za vreme ovog kratkog odmora pored nje neprimetno istekao sav otrov i iz njega izrastao neki nov, i njemu nepoznat čovek, koji je spavao sve do njenog dolaska i sada se probudio.

- Ne bi trebalo da mi ovako uzvrćaš - promrmljao je u njeno uvo. - To je veoma opasno.

Tiho se nasmejata i poljubila ga u vrh brade.

- Rekao sam ti da to ne radiš - prekori je on i poljubi u oko. - Razjarićeš zver u meni, a onda ću te pojesti. U jednom zalogaju - dodao je između poljubaca.

- Ne bojim se ja takvih zveri

On se odmače da je pogleda. Kroz tamu se probijala svetlost iz njenih očiju.

-Šta mi to radiš? Ne znam šta je to sa mnom - uzdahnuo je.

Gledala ga je sa osmehom. Nije mogao da kaže ni da su tajanstvene, ni da su zavodljive. To su bile iskrene, verne oči, kao površina mirnog jezera u koju može da se zaroni kad čovek oseti umor od života, neku neopisivu čežnju, usamljenost. Ona bi plutao

po tihoj površini dok mračne misli ne prodju, dok se ne odmori i napoji optimizmom. A u isto vrerne, to su bile oči koje u sebi kriju veliku mudrost i snagu. Kakve bi i on želeo da ima uz sebe, zauvek.

Ta reč koju je nehotice pomislio kao da ga prenu, a ledene kandže stegoše mu srce. On se zagleda u njeno lice. Mlada, čista devojka velikih pametnih očiju i verovatno isto takvih očekivanja u životu. Možda, da su neke druge okolnosti... Možda bi razmislio o mogućnosti da baš ona bude ta koja će ga zadržati ovde, na njegovom tako omrznutom imanju, na mestu prema kome ima porodičnu obavezu, a za koje ga vezuju samo bolne uspomene. Video je on u njenim očima nešto od čega bi mu srce zaigralo samo da nije već postalo tako stvrđnuto i prazno. Seća se dobro kako je tada udarao štapom po vodi, onda kada ga je ona videla, kao da će tako moći da natera sve oko sebe da ga zavole, da prestanu da ga ignorišu ili mu prebacuju nešto za šta nije odgovoran. O kako se tada osećao ranjivo.

Kako li je uspeo da *zavlada ta osećaj* da mu srce neprestano kivan da žudi za toplim, prijateljskim zaštitničkim zagrljajem! Zna on kako, opet pomisli. Tako sto je izmrcvareno srce sasvim odstranio iz svog života, kao da ga je izrezao iz sebe. Da, ono što je kasnije došlo, njegov kasniji život, sve je radjeno i življeno bez srca, sa surovošću ranjenog čoveka koji se sveti i uzvraća udarce dobijene u detinjstvu, ali sada sasvim drugim, nedužnim ljudima.

Da nije postao takav, možda bi sa zahvalnošću i oduševljenjem prihvatio i uzvratio njenu ljubav. Ali sada je kasno. I da hoće, on nema čime da joj uzvрати. Sve je to razoreno, usahlo, nepovratno uništeno.

- Žao mi je što nemam da ti pružim ono što zaslužuješ - *reče* on okrenuvši glavu od nje, ali ona ga zadrža.

- Šta to? Ja ništa od tebe ne tražim - zagledala mu se u oči. Zašto je odjednom tako tmuran?

- O, da. Ako ne sada, tražićeš kasnije. A ja to nemam u sebi. Ja sam prazan, bez osećanja. Nemam šta da ti dam.

- Ja već imam sve što mi treba. Pogledaj me. Svako u sebi već ima ono što traži od života. I ti to imaš, samo nikada nisi zavirio u sebe, u svoje srce.

- Mislim da se teško varaš.

- Ne. Znam to. Tako je lako biti srećan. Zašto se plašiš sreće?
– upita ona nežno.

- Lako je tebi da to kažeš. Ti si odrasla srećna, okružena ljubavlju i razumevanjem. To je za tebe prirodan tok stvari, nešto što se podrazumeva. A ja... - uzdahnio je, sav u grču.

- Pssst! Ćuti. Ne želim da slušam o tome - reče ona i zagrlila ga. Mora da je bilo teško živeti sve ove godine u njegovoj koži, sa takvim teretom.

Pripila se uz njega i zagrlila ga. Neće ga tako lako pustiti ponovo u njegov mrak, sada kada je videla da želi da izađe na svetlost. Ka njoj.

Okrenuo se ponovo prema njoj i pogledao je. Nešto ga je stezalo u grudima. Koliko mu je samo potrebna! Njena snaga, uravnoteženost, mir. Njena ljubav. Ona je lek za njegovo srce. A šta ako svojim mrakom pokrije njenu svetlost, ako svojim čemerom povuče i nju u mrak? Da li je dovoljno jaka da ponese, da podeli sa njim njegov teret? Zagledao se u nju, tražeći tu snagu. Ona se blago osmehnu, kao da zna šta ga muči.

- Zar mi ne veruješ?

- Bojim se da ću te unesrećiti. Ne želim to.

- Znaš li da je moja majka kroz prozor pobegla kada su hteli da je udaju za drugog. Ni jednog trenutka se nije uplašila ni predomislila. Znala je da baš tako treba.

- Tvoji roditelji su nešto posebno.

- Ne, oni su samo uporni i istrajni. Misliš da nije bilo problema koji su doveli u iskušenje njihovu ljubav? Zar nije nemaština najveći neprijatelj ljubavi? Ali volja sve pobeđuje.

- Misliš da volja ima veze sa ljubavlju? - upita on sa probudjenom nadom. On ima volju. To je njegov jedini saveznik svih ovih godina, jedino dobro što je u njemu opstalo.

- Volja ne određuje koga ćemo zavoleti. Ali pomaže da se ta ljubav održi kada naidju teškoće. Ja imam volju da podelim sa tobom neizvesnost budućnosti. A ti?

- Kako da odolim takvom predlogu? - osmehnuo se, ne baš uveren, ali ona ga poljubi, pripijajući se uz njega.

- Ne znaš u šta se upuštaš... - promrmljao je između poljubaca.

- Rizikovaću - odgovori ona pre nego što je ponovo spustio usne na njene.

- Trebalo bi da podjemo. Mora da je odavno svanulo. Sigurno nas već traže - reče on odvajajući se od nje.

To veče šetkao je nervozno po svojoj sobi. Nešto ga je iznutra mučilo i kidalo iako je bio zauzet celog dana. Možda baš to što je bio zauzet. Odnosno, to što ju je izbegavao od kada su se vratili iz njegove tajne pećine. Svi su bili presrećni kada su ih videli kako se bezbedno vraćaju.

Seo je na ivicu kreveta i zagnjurio lice u šake. Zašto joj je rekao da želi da sa njom deli budućnost? Da li je to ona shvatila kao prosidbu? Nije ni sebi ni njoj dao priliku da se danas posle povratka u dvorac sretnu i rasprave ono što se desilo tamo u pećini. Može li da povuče svoju reč i ponudu?

Prenulo ga je tiho kucanje na vratima. Srce mu poskoči. Prišao je i širom otvorio. Ona je bila ispred. Gledao je njene tamne oči bez reči nekoliko dugih trenutaka, a onda je uzeo u naručje i stegao jako, onoliko jako koliko mu je bila potrebna. Podigla je pogled prema njemu, a on spusti usne na njene u jednom žudnom poljupcu, kao da želi da sa njih ispije svu ljubav koju je spremna da mu da. Obuhvatio je rukama njeno zažareno lice, zagledavši se duboko u nju, a kada mu se ona nežno i ohrabrujuće nasmeši, podiže je u naručje i unese u sobu. Došla mu je. Samo to je sada važno. Sve drugo može da sačeka, da se žedan čovek napije vode sa njenih usana.

Svaki dodir, svaki poljubac bili su kao svečani uvod u nešto veliko, nešto što niko od njih do sada nije iskusio, što se približavalo kao oluja i zahvatalo ih u punom zanosu, iako je bio van sebe od tog nepoznatog doživljaja, znao je da on mora da vodi i usporava, da kontroliše situaciju. Sitne kapljice znoja kvasile su mu čelo kada ga je stegla oko vrata sa prigušenim uzvikom. A onda ga je stezala i stezala, dok nije pao preko nje, iscrpljen.

Napravila mu je mesto pored sebe i šćućurila se u njegovom naručju dok je polako pokušavao da se vrati u normalu, a onda neosetno utonula u san.

Kada se posle nekog vremena probudila, on je zurio u plafon, u istom položaju kao kada ga je poslednji put poljubila..

- Šta je bilo? Zar je toliko tragično ovo što se desilo? Ili si se samo pokajao - osmehnu se ona.

- Kajanje može da dodje samo sa tvoje strane. Kada shvatiš da sam te upropastio i unesrećio.

- Uh, uhl Kakve su sad to crne misli?

- Ozbiljan sam. Ti ne vidiš koliko je dubok moj mrak. Nije trebalo da te uvlačim u njega. Grize me savest što ću ugaziti jedino svetlo koje me ogrejalo u životu.

- Hej! Pa ti si zaista ozbiljan. Da vidimo. Ako je ovo priča zato što si se pokajao ili uplašio, samo da ti kažem da te ne teram da se posle ovoga obavezuješ. Slobodan si kao što si bio i pre. Mogu odmah sutradan da se spakujem i odem.

On se okrenu i pogleda je.

A za slučaj da si zaista zabrinut za moju sreću, ja sam bila srećna i pre tebe. Ne očekujem od tebe da me usrećiš, niti možeš da me unesrećiš. To je nešto što čovek treba da ima iznutra, nevezano za spoljne prilike. Rekla sam ti već to. Verovatno poznaješ puno bogataša koji su nezadovoljni svojim životom. Shvataš? Ako ne želiš da me viša vidiš, imam u svojoj kući puno posla za lečenje slomljenog srca. Moja braća i sestre neće mi dati da puno tugujem. A i naporan rad je dobar lek protiv depresije. To ti je moj savet ako rešiš da se ponovo vratiš u svoj mrak. Ovo tek da znaš da nemam nameru da ti se vešam oko vrata i guušim te potrebom da me usrećuješ.

- Ti si neverovatna - gledao ju je zbunjeno.

- Hvala.

- Sada si mi očitala dobru lekciju.

- Jesam li te uplašila? - osmehnula se mangupski, a on se zagleda u njene oči kao da je prvi put vidi.

- Zaista jesi. Vidim šta si htela da kažeš. Ljubav je kad možeš i sam, ali odabereš da budeš sa nekim ne zato što ti je potreban, nego zato što osećaš da možeš sa njim da podeliš nešto što imaš viška.

- Bravo! Napreduješ.

- Ne, i da se bojim da ćeš se jednog dana probuditi i shvatiti koliko si izgubila što si se udala za mene,

- A? - sad je bio red na nju da ostane bez teksta.

- Želim da se udaš za mene. Dobro razmisli. To je težak zadatak.

- Mora da se šališ. Nisam te terala da me prosiš.

Nisam ni znao da ću te zaprositi dok me nisi uplašila da možeš da me ostaviš kad god poželiš. Uvek sam ja ostavljao. A kada sam shvatio da možeš i bez mene, mogao sam da procenim šta je to što želim. A želim tebe. Potrebna si mi. Eto vidiš. Ja nisam kao ti. Ti meni trebaš. Ja ću se obesiti oko vrata i terati te svakog dana da me usrećuješ. A možda ću se i predomisлити i uplašiti, i posle nekog vremena pobeći od tebe. Ja sam kradljivac. Navikao sam da uzimam, a ništa ne dajem. I da se nigde ne zadržavam.

- Pa... Vreme je da se prevaspitaš.

- Da li to znači da pristaješ?

- Mmm... odgovoriću ti sutra. Moram da razmislim.

- Ah, hoćeš da me mučiš, veštice jedna! - nasmeja se on kad ulovi njen nasmejani pogled. - Sada ćeš da vidiš šta su muke.

- Konačno! Već sam se uplašila da su moje zavodničke sposobnosti slabe. Sve vreme filozofiraš, a sve što treba je da se prepustiš i dozvoliš da sve ide svojim tokom.

Zagrlio ju je.

- Moraš da priznaš da sam prevazišla tvoja predviđanja - promrmljala je preko poljubaca.

- Jesi.

- Ipak sam se uvukla u tvoj krevet, iako si tvrdio da je to nemoguće.

On se nasmeja.

- Sada svečano i glasno izjavljujem da si se uvukla i u moj krevet i u moje srce. I ne puštam te više napolje.

- To sam čekala da čujem.

XI

Grof Tremenjan nervozno je šetkao hodnikom u svom zamku. Šanti je strpljivo sedeo u fotelji i sa osmehom gledao svog prijatelja koji se trzao na svaki šum.

- Šanti, šta misliš, da li je dobro?

- Ma, ne brini više. Sve će biti u redu. I ja sam pre dva meseca prošao kroz to. Pa nije ona ni prva ni poslednja...

- Lako je tebi da to pričaš... Zašto se više ništa ne čuje? - Tremenjan pritrča zatvorenim vratima.

- Polako. Smiri se.

- Nešto nije u redu. Ne čujem je više. Ja... moram da udjem.

On naglo otvori vrata i upade skoro unezveren u sobu. Od straha ništa nije video osim lavor sa vodom, babicu kako stoji pored kreveta i njen zapanjen pogled.

- Grofe! Nije trebalo još da ulazite! Izadjite, molim vas - ljutito viknu žena. Ovo je nečuveno. Ti plemići ne znaju ni za kakav red i ne slušaju kad im lepo kažeš da čekaju ispred.

Ali on ništa nije video ni čuo osim nasmejane Sofi naslonjene na jastuke u krevetu. Od olakšanja što joj nije ništa, što je živa i što se smeje, poče cela soba da se vrti oko njega. Babica dotrča i pomože mu da se spusti na ivicu kreveta. .

- Grofe, ležite ovamo. Biće vam uskoro bolje. Ne brinite. Niste vi prvi otac koji tako reaguje.

- Otac? Upita on priglupo. U glavi mu je bila samo strašna pomisao da će izgubiti Sofi. Da ju je izgubio. Ona prazna tišina od malopre zamalo da ga proguta.

- Evo, ovo je vaša divna, zdrava ćerkica. Vidite. Zar nije slatka?

On se pridiže i pogleda zamotuljak u ženinim rukama. Videlo se slično lice sa čvrsto sklopljenim očima. Zurio je zbunjeno. To je bilo nešto što..., što nikada nije video ovako izbliza.

- De... devojčica? - upita on kroz stisnuto grlo.

- Možda će sledeći put biti dečak, ne brinite... - poče da ga teši žena, dosetivši se da je on ipak grof, pa možda očekuje naslednika.

- Ona... je divna - reče on kao u transu. Ispod pokrivača proviri majušna ručica i on je dodirnu. - Tako je, malecka.

Okrenuo se i pogledao u Sofi. Bila je malo bleđa, ali radost je izbijala iz nje.

- Nisam htela da prekidam ovako dirljiv prvi susret između oca i ćerke - osmehnula se.

- Sofi! Ja... kad te više nisam čuo, totalno sam se izbezumio. Mislio sam... užasno sam se uplašio... da sam te izgubio.

- Budalaština.

- To mi je i Santi rekao. Lako je bilo njemu, on je pre dva meseca dobio sina. Prošao je već kroz sve ovo. Ali ja... Bio sam lud od straha da... da me ne napustiš... kao ona.

- Ljubavi. Šta to pričaš. Moja majka se uspešno poradjala deset puta. I ni dlaka sa glave joj ne fali.

Lako je tebi da to kažeš. Moja majka je nastradala već pri prvom pokušaju. Ja... ne bih mogao da podnesem da te izgubim. Znaš, u tom momentu... mogao sam potpuno da razumem svog oca... Da se tebi nešto desilo... ja ne znam... - uzdahnuo je.

- Treba da zapamtiš da je radjanje dece nešto što se svakodnevno dešava. Trebalo je da mi veruješ kada sam ti rekla da se ne plašiš, da će sve biti u redu.

- O, znam. Ti sve predviđaš i znaš unapred - reče on nežno.

- Dajte mu bebu - reče grofica Tremenjan babici. Žena nepoverljivo baci pogled na njegove drhtave ruke.

- Grofice, mislim da je bolje da je stavim pored vas na krevet...

- Slobodno je dajte grofu. On je sposoban i spretan čovek. Radio je u

životu i teže stvari od držanja bebe u rukama.

Tremenjan je još zbunjeno stajao kad mu babica iznenada utrapi dete u naručje.

Samo je uspeo da uzvikne, ali već sledećeg trenutka gledao je milo lice u svojim rukama.

- Kako je lepa.

- A sad mi kaži, da se nešto desilo, da li bi mogao jedno takvo divno, bespomoćno biće da optužiš za zločin? I da ga ne voliš - reče Sofi. Dobro, dobro. Nemoj više da mi ponavljaš tu lekciju. Odavno sam je savladao pokušaj on da se našali, ali Sofi je bila uporna.

On se uozbilji

- U pravu si, draga. Ona ništa ne bi bila kriva. Morao bih da je volim najviše na svetu.

- A sad, tu ljubav koja se u tebi budi prema njoj, da поделиš na dva dela i jednim delom da tako voliš ono dete koje se u ovom dvorcu rodilo pre dvadeset četiri godine u tvom telu, kome je takodje trebala takva ljubav i još pati bez nje.

- Ne mogu da delim ljubav - pobuni se on, ne skidajući pogled sa lica svoje ćerkice.

- Čini ti se. Ljubav se deljenjem ne umanjuje, nego uvećava.

- U pravu si. Volim te još više. Vidim šta si htela da mi kažeš. I... mislim da sam oprostio svom ocu. Tek sada sam ga razumeo, kada sam bio na korak od njegove nesreće.

- Praštanje je prva stepenica ka sreći. Tako sam ponosna na tebe.

- Uspela si da od mene napraviš dobrog čoveka - nasmeja se on.

Dete se promisekolji u njegovim rukama. Sofi je nežno gledala čoveka koga voli kako pažljivo, sa ljubavlju drži svoje dete u rukama. Znala je da će uspeti da ga iščupa iz mračnih čeljusti tuge. Ljubav sve pobeđuje.

: -)

..

